

МЕТА

Хто правду чинить –
іде до світла
Іван 3,21

ЧАСОПИС ЛЬВІВСЬКОЇ АРХИЄПАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

ЧИТАЙТЕ У НОМЕРІ:

Чи можна вкрасти Різдво?

Нещодавно голова Папської ради з нової евангелізації архієпископ Ріно Фізікелла побував на презентації книжки ватиканіста газети «Avvenire» Мімо Муоло під назвою «Вкрадені свята». В часі презентації ієрарх наголосив: «Це правда, що в нас украли Різдво, Великдень, Усіх Святих. Але це сталося також і через нашу провину. Бо ті, хто був відповідальний за переказування своєї віри, не виконали своїх обов'язків».

Серед іншого, ієрарх зауважив, що у сьогоднішній християнській

свята через їх комерціалізацію втратили свій справжній сенс, бо самі християни почали соромитися власної релігійності й воліли б не говорити про істинне значення святкованих подій. Тут, вочевидь, йдеться про комерціалізацію головних подій літургійного року та їхню поступову трансформацію в народження «суперзірки», свято весни чи Геловін. Тепер настала черга неділі, яка перетворюється на день покупок, – стверджує автор книжки Мімо Муоло.

(Далі – на 9 стор.)

ЯК ПЕРЕМОГТИ ЗЛОГО ДУХА? 7 МЕТОДІВ

Як захиститися від злого духа? Якщо не можна ворожити і ходити до «бабок», то що робити і де шукати порятунку? Ці та інші подібні питання ставить багато віруючих, які несподівано виявили, що за їх життєвими і родинними проблемами стоять реальні демонічні сили.

Церква за два тисячоліття відпрацювала конкретні і перевірені методи 100%-го захисту від злого духа і способи зцілення людини. Серед численних методів захисту звернемо увагу на ті, що найпростіші і доступні для кожного бажаючого.

(Далі – на 12 сторінці)

«ДЛЯ МЕНЕ ВІРА В БОГА Є НАЙГОЛОВНІШИМ ЖИТТЄВИМ СТЕРЖНЕМ» – ВІКТОРІЯ ЛУК'ЯНЕЦЬ

У цьому інтерв'ю йдеться про значення віри, молитви, Церкви у житті народної артистки України Вікторії Лук'янець. На прикладі її особи – людини, яка відома у світі, людини, яка досягла багатьох вершин, – хочемо показати, що й такі люди, яких називають «зірками», у своєму житті також потребують молитви, віри, спілкування з Богом, перебування в Бозі.

– Передусім, що для вас означає у вашому житті віра в Бога?

– Для мене віра в Бога означає той найголовніший життєвий стрижень, який тримає людину в будь-якій ситуації на цьому світі. Я починаю день з молитви, я обов'язково дякую Богові протягом дня за те, що є цей день, моя сім'я, за те, що вони, слава Богу, здорові, за те, що є мої батьки, моя батьківщина, за те, що ми маємо хліб насущний, дах над головою, за те, що дає Господь робити те, що я люблю, і, звичайно, я проводжу день також в молитві. Отче Ігоре, я дуже дякую Всевишньому, бо так було не завжди, що мене життя привело до Бога, до молитви і що я пройшла частинку своєї вузької доріжки і йду зі смиренністю, розумінням, що усе, що нам дається, це все – від Всевишнього. Це велике щастя – зараз усе це усвідомити, зрозуміти і йти далі. Старатися робити якомога більше добра...

(Далі – на 11 стор.)

ЕКСПЕРТИ: УПЦ МП НА РОЗДОРІЖЖІ – ЩО ДАЛІ?

Українська Православна Церква Московського патріархату хоче незалежності

Ситуація, найімовірніше, загостриться, коли нинішнього важкохворого предстоятеля УПЦ МП змінить інший – прихильник автокефалії. Таким чином, РПЦ ризикує остаточно втратити свій вплив в Україні, і це, вочевидь, стане найбільшим провалом її зовнішньої політики, – твердять джерела й експерти. Схоже, що в РПЦ якось вирішити цю проблему вже зневірилися.

(Далі – на 9 стор.)

• ГРУДЕНЬ •
2012 РОКУ БОЖОГО
• ЧИСЛО •
89 / 10

Офіційно

БЛАЖЕННІШИЙ СВЯТОСЛАВ
ПРО ВАЖЛИВІСТЬ
ДОТРИМАННЯ ЛІТУРГІЙНИХ ТЕКСТІВ

Постійні слухачі «Радіо Ватикан», очевидно, помітили зміни, що відбулися у літургійних відправах, які транслюються на хвилях цієї радіостанції. За повідомленням самої редакції, до них надійшли запитання від постійних слухачів, які дещо здивовані змінами у відправі Служби Божої на хвилях Папського радіо, а саме: чому під час Божественної Літургії почали вживати слово «православних»?

Щоби пояснити слухачам необхідність дотримання літургійних текстів, керівник Української редакції «Радіо Ватикану» о. Тимотей Коцур, ЧСВВ, звернувся до Блаженнішого Святослава з таким запитанням:

– Блаженніший владико! Ми отримали від Вас прохання, яке стосується дотримання текстів літургійних книг у наших богослужіннях, котрі транслюються на «Радіо Ватикан». Просимо Вас пояснити, чому такі зміни є потрібні і з чим це пов'язано.

– Тут не йде мова про зміни, а мова йде про відновлення древньої традиції, якою живе наша Греко-Католицька Церква. Фактично, ці літургійні тексти – Літургія св. Василія Великого чи св. Івана Золотоустого – це тексти, які походять ще з I-го тисячоліття християнства, тобто ще далеко до церковного розколу, а відтак – поділу на конфесії єдиної Христової Церкви.

Найбільше питання виникає: чому ми на Літургії вживаємо слово «православні християни». Це одне з тих питань, які завжди виникають у наших людей. Відповідь на нього є дуже проста: потрібно трохи знати історію нашої Церкви і нашого літургійного обряду. Як я вам сказав, традиція цих текстів походить ще з-перед поділу Церкви і є присутня у всіх древніх літургійних традиціях – як Латинської, так і Східної Церкви. І тут сама фраза «православний християнин» не означає якоїсь конфесійної приналежності, а означає особу, котра правильно, істинно молиться до Господа Бога, ісповідує правильну віру Єдиної, Святої, Соборної і Апостольської Церкви, а, відтак, відповідно, нею і живе. У тому якраз і полягає «ортодоксія» та «ортопраксія», як кажуть богослови.

Якщо ми хочемо собі пригадати, як молився св. Літургію св. священномученик Йосафат, нам би було потрібно заглянути у «Службеник» св. Йосафата. Там текст Літургії є такий самий, як ми сьогодні його уживаємо в нашій Церкві, з усіма тими фразами і зворотами, про які ми сьогодні говоримо.

Був певний період у XX столітті, коли ті чи інші літургійні частини в наших богослужіннях ми перестали дотримувати, бо були певні історичні, суспільні та політичні обставини. Тому в певних частинах нашої Церкви оце словосполучення «православний християнин» чи «православні християни» перестало вживатися, бо набирало конфесійної закрески і тому в деяких моментах видавалося трошки шкідливим чи незрозумілим. Але це було тільки в окремі частини нашої Церкви, а загалом наша Церква ніколи цього не позбувалася, і надалі наші богослужбові тексти – і Служба Божа, і Молитвослов – друкувалися по цілому світі в оригінальній формі зі збереженням повного тексту. Тому ми сьогодні намагаємося справді не соромитися власного обряду, а, відтак, зберігати приписи тих літургійних книг, котрі видала для нас Апостольська Столиця. І тому, я думаю, що для того, аби наша Церква однаково славилася Господом Бога – чи то в Римі, чи в Україні, чи в Канаді, чи в Аргентині – ми мусимо стремити до літургійної однообразності. А основою для неї є дотримання рубрик і текстів тих літургійних книг, які ми сьогодні маємо.

З життя Львівської архієпархії

У Львові молились за недужих ВІЛ/СНІДом

У приміщенні філософсько-богословського факультету УКУ відбулась конференція на тему: «Роль Церкви у подоланні ВІЛ/СНІДу». В часі цього заходу Високопреосвященний Архієпископ і Митрополит Львівський Ігор відслужив молебень за тих, хто страждає від цієї страшної хвороби. Разом з Архієреєм молились учасники конференції: духовенство, медики, науковці та усі небайдужі до цієї недуги.

По завершенні молитви, Митрополит звернувся до присутніх із пастирським словом. Він, зокрема, відзначив,

що за кількістю хворих на ВІЛ/СНІД Україна посідає 5-6 місце у світі, а це означає, що у нас багато осіб помирає від згаданої недуги. Шукаючи шляхи подолання хвороби, владика зазначив: «Можливо, було б

добре, запровадити таку практику, яка існує в деяких країнах: варто знаходити щирих волонтерів, котрі б робили збірки просто на площах й вулицях міст, а потім проголошували це у пресі та телевізії чи Інтернеті про

зібрані кошти, щоб гідно їх використовувати». Відтак, конференція продовжилась виступами священників та спеціалістів, що мають досвід праці з хворими недугою ВІЛ/СНІД.

Варто зазначити, що серед присутніх були представники Православних та Римо-Католицької Церков, що свідчить про єднання зусиль у боротьбі проти цієї страшної недуги.

Завершилось засідання працею в секціях і висновком, що хвороба не повинна відкидати інфікованих осіб на узбіччя суспільства.

Українські прикордонники прагнуть Бога

У кінологічному навчальному Центрі Державної прикордонної служби України (військова частина 2418), що у с. Великі Мости, на Жовківщині, військовики для задоволення своїх духовних потреб спорудили екуменічну каплицю. На її освячення запросили Високопреосвященного Митрополита Львівського Ігоря, котрий власне і звершив чин її освячення. Каплицю присвятили Архистатигу Михаїлу. Митрополит привітав особовий склад Великомоствіського Центру і подякував за допомогу та сприяння у спорудженні храму. «Він – невеликий, але його роль перевищує будь-яку іншу й кращу будівлю в цьому

місці, бо тут перебуває сам Господь, скритий у Пресвятій Євхаристії під видом хліба й вина. Тут приноситься безкровна Жертва, відбувається примирення народу із своїм Господом, відбуваються моління до Бога та виконуються інші Таїнства», - сказав, зокрема, владика Ігор.

Варто пригадати, що вже не один рік студенти Львівської духовної семінарії Святого Духа, а також члени Центру душпастирства військовослужбовців проводять на території цієї військової частини щонедільні духовні зустрічі, допомагаючи військовим капеланам забезпечувати релігійні потреби військовослужбовців та членів їх родин.

Владика Венедикт
візитував Рясне-2

Вірні храму Пресвятої Євхаристії, що у Рясне II, у неділю 11 листопада, урочисто вітали Преосвященного владика Венедикта, Єпископа-помічника Львівського, який завітав сюди з пастирським візитом. В часі візитації владика відслужив Архієрейську Божественну Літургію, в часі котрої звершив Чин поставлення диякона, а також благословив відновлений інтер'єр храму. Разом з Архієреєм у цей день молились священнослужителі сусідніх парафій та чисельна спільнота парохіян.

Під час Архієрейської Божественної Літургії, владика Венедикт виголосив повчальну проповідь. По завершенні Літургії, архієрей подякував адміністратору храму отцеві Михайлу Німаку та парафіянам за запрошення. Окрема подяка належала хором за чудовий спів, а також – усім присутнім за спільну молитву. Пізніше єпископ привітав щойно поставленого диякона Романа Соколенка та

побажав йому сили і наснаги у сповненні його дияконського служіння.

Після слів подяки, святочна громада вирушила на подвір'я храму, де було звершено Чин Великого водосвяття. Після чого владика окропив усіх присутніх свяченою водицею.

100-ліття служіння Редемптористів в Україні

У 2013 році Згромадження редемптористів буде святкувати свій 100-літній ювілей служіння в Україні. Святкування ювілею розпочалося 21 листопада на свято Архистратига Михаїла, Архидієцями Божественною Літургією, яку у співслужінні багатьох гостей-єпископів відслужив Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Патріярх Святослав.

У своїй проповіді Блаженніший Святослав згадав про Папський Синод, який нещодавно відбувся у Римі і був присвячений темі віри. За словами Предстоятеля УГКЦ, єпископи, які з'їхалися на Синод із усього світу, відзначили плачевний стан сучасної людини, який можна охарактеризувати словом «в'язень». У той спосіб можемо розуміти, яке поле діяльності є для усіх нас, зокрема і для редемптористів.

Нагадаємо, що служіння редемптористів для українців розпочалося від бельгійського місіонера о. Ахіля Деляре, який в 1906 році змінив латинський обряд на візантійський, щоб працювати з українськими емігрантами в Канаді. Вражений невтомно працює бельгійських отців, Митрополит Андрей (Шептицький) запропонував їм розпочати подібну місію діяльність і в Західній Україні (тоді

частина Австро-Угорської імперії). У травні 1913 року Митрополит Шептицький та Генеральний уряд редемптористів підписали угоду про заснування монастиря в Галичині, а вже в серпні того ж року до України прибув о. Йозеф Схрейверс та ще п'ять отців і один брат.

За 100 років своєї діяльності Львівська провінція Найсвятішого Відкупителя дала Церкві чотирьох священномучеників, багатьох ісповідників віри та невтомних працівників на Господній ниві.

У Львові вшанували преподобну Йосафату

20 листопада вірні нашої Церкви вшановують пам'ять преподобної Йосафати (Гордашевської), співзасновниці Згромадження сестер служебниць Непорочної Діви Марії. Цей день особливо урочисто відзначала вся спільнота провінційного дому сестер служебниць, що у Львові на вул. Пасічній. Сюди приходили численні молільники, які бажали занести свої молитви до Господа та отримати благословення мощами блаженної Йосафати. Упродовж дня тривала молитва численних гостей, серед котрих: богопосвячені особи, семінаристи, священники та мирян. Крім того, сюди прийшли і цілі родини, які прийшли подякувати за Господню благодать, котру

отримали через заступництво св. Йосафати.

В часі моління до присутніх із словом звернувся ректор Львівської духовної семінарії Святого Духа о. Микола Фредина. Він, зокрема, сказав: «Преподобна Йосафата завжди була уважна до потреб ближніх, її життя було сповнене любові до Бога і посвяти своєму народові. Тому вона бачила в очах іншої людини світло Христове і завжди служила потребуючим».

У свою чергу, Генеральна настоятелька Згромадження закликала сестер часто роздумувати над життям Преподобної Йосафати, запитуючи себе, чи живемо сьогодні посвятою та вірністю у малих речах, чи на-

Преподобна Йосафата Гордашевська

слідуюмо першу сестру служебницю, котра щодня намагалася йти слідами Ісуса Христа.

Повідомили сестри служебниці

Духовна віднова для дітей

ли відповіді на питання свого християнського покликання: «Що хоче Творець від мене особисто», «Що я очікую від Бога». Підсумком цих пошуків та міркувань була щира сповідь та духовна бесіда з ієреєм Ярославом Микитчином, помічником економа Львівської Духовної Семінарії Святого Духа.

У дружній та невимушеній атмосфері дні духовної віднови промайнули несподівано швидко. На завершення зустрічі усі разом заспівали та дружнім потиском руки передали один одному іскринку любові, щоб із неї розгорілось полум'я, тому не кажемо один одному «прощай», лише «до наступної зустрічі».

Кількома рядками

ВІДІЙШОВ ДО ВІЧНОСТІ ВЛАДИКА МИХАЙЛО (ГРИНЧИШИН)

12 листопада на 84-му році життя відійшов до вічності Владика Михайло (Гринчишин), Апостольський екзарх для українців Франції, країн Бенілюксу та Швейцарії. 20 листопада в архикафедральному соборі Святого Юра, що у Львові, єпископи Синоду Києво-Галицького Верховного Архiepіскопства УГКЦ відслужили поминальну Літургію за покійним єпископом. Владика Михайла похоронили 23 листопада у Вінніпезі (Канада).

ВЛАДИЦІ СОФРОНОВІ (МУДРОМУ) ВИПОВНИЛОСЯ 89 РОКІВ

27 листопада свій 89-й день народження святкував Владика Софрон (Мудрий), Єпископ-емерит Івано-Франківської архієпархії. Головною подією святкувань стала Архидієцями Божественна Літургія в архикафедральному соборі Святого Воскресіння в місті Івано-Франківську.

У ТЕРНОПОЛІ ОСВЯТИЛИ ЮВІЛЕЙНИЙ ПАМ'ЯТНИЙ ЗНАК

22 листопада поблизу Тернопільської міської ради на будинку, в якому знаходиться приміщення фундації «Справа Патріярха Йосифа», освятили пам'ятний знак з нагоди святкування 120-ї річниці від дня народження Патріярха УГКЦ Йосифа (Сліпого).

НА ФАСАДІ АРХИКАТЕДРАЛЬНОГО СОБОРУ ТЕРНОПОЛЯ ОСВЯТИЛИ СКУЛЬПТУРИ АНГЕЛІВ

На свято Собору архистратига Михаїла в архикафедральному соборі Непорочної Зачаття Пресвятої Богородиці Тернополя освятили скульптури двох ангелів – Михаїла та Гавриїла. Фігури встановили на другому ярусі фасаду храму: архангела Гавриїла – над фігурою Пресвятої Богородиці, архистратига Михаїла — над скульптурою святої Теклі.

У ФЛОРЕНЦІЇ ОСВЯЧЕНО НОВИЙ ІКОНОСТАС

18 листопада вірні УГКЦ м. Флоренція відзначили десяту річницю заснування громади. Урочисту Літургію того дня відслужили два українські єпископи: Діонісій (Ляхович) та Гліб (Лончина), а також Його Емініція кардинал Джузеппе Беторі, Архiepіскоп Флоренції, якому територіально підпорядкована громада УГКЦ.

В УГКЦ НОВИЙ ДОКТОР ПРАВНИЧИХ НАУК

12 листопада на факультеті права, канонічного права і адміністрації Люблінського католицького університету Івана Павла II відбувся захист докторської дисертації Віталія Лесняка.

У КІРОВОГРАДІ ГОВОРИЛИ ПРО СОЦІАЛЬНЕ СИРІТСТВО

16 листопада в рамках Суспільних днів УГКЦ у м. Кіровограді відбулася міжконфесійна зустріч представників духовенства українських Церков, неурядових організацій та влади на тему «Соціальне сирітство в Україні».

У САМБОРІ ВІДКРИЛИ РЕЛІГІЙНО-СУСПІЛЬНУ БІБЛІОТЕКУ ПРИ СОБОРІ УГКЦ

18 листопада при соборі УГКЦ Покрови Пресвятої Богородиці, що в м. Самборі, урочисто відкрито Релігійно-суспільну бібліотеку імені Митрополита Андрея Шептицького.

БЛАЖЕННІШИЙ ЛЮБОМИР ЗУСТРІВСЯ ЗІ ШКОЛЯРАМИ У ЗАРВАНИЦІ

21 листопада Блаженніший Любомир (Гузар) у рамках візиту до молоді Тернопілля зустрівся з ученицями колегіуму-інтернату «Знамення» і одинадцятикласниками загальноосвітньої школи с. Озерна (Зборівського району).

Комісія з питань евангелізації Львівської Архiepіархії у співпраці з братами редемптористами, отримавши благословення Високопреосвященного Митрополита Ігоря, з 30 листопада по 2 грудня у приміщенні Львівської духовної семінарії Святого Духа, що у Рудно, провели евангелізаційну зустріч для дітей зі священничих родин Львівської Архiepіархії.

В рамках програми «Відкрий двері Христові», молодь розмірковувала над одвічними життєвими питаннями: «Хто покликав мене до життя», «Чому саме у цій сім'ї і цьому столітті», «Як бути щасливим у сучасному світі».

У формі ігор, пісень, сценок та найрізноманітніших активних методів праці, усі учасники шука-

З життя УГКЦ

У Львівській духовній семінарії відслужили Літургію святого апостола Якова

Літургія св. Якова належить до древньої традиції Церкви і є спомином літургійних чинностей часів апостолів та перших християнських спільнот. У наш час звершується лише раз на рік – у день св. апостола Якова, брата Господнього, першого патріарха Єрусалимського, 5 листопада (23 жовтня).

Вперше Літургію св. Якова за спільною ініціативою владика Венедикта та ректорату ЛДС в семінарійному храмі Зіслання Святого Духа молилися минулого року – через 228 років після заснування семінарії. Цьогоріч Літургію святого апостола Якова у Львівській духовній семінарії відслужили вдруге.

У своєму слові до братії владика Венедикт говорив про «покликання йти за Господом, радість від цього поклику і труднощі, які при цьому несє світ». Архиєрей зазначив, що «труднощі – нагода для очищення, які мають робити нас чистішими, а не знеохочувати, тому ми не повинні «ставити на собі хрест», бо Господь завжди на нас чекає». По завершенні Літургії єпископ подякував семінарійній спільноті за спільну молитву, а також прийняв подяку від ректора о. Миколи Фредини та уділив присутнім архиєрейське благословення.

Додаток:

Згідно зі св. Переданням, Господь Ісус Христос з'явився апостолу Якову після свого Воскресіння і поставив його єпископом Єрусалимської Церкви. Таким чином, на долю апостола Якова випала особлива місія: він не подорожував з проповіддю по різних країнах, як решта апостолів, а навчав і священнодіяв у Єрусалимі – місті, яке має особливе значення для християнського світу. Своє життя він закінчив близько 64 року мученицькою смертю: юдейські начальники скинули його з наріжника єрусалимського Храму.

Саме апостолу Якову приписує св. Передання укладення древнього чину Божественної Літургії, яка в перші віки християнства, аж до IX століття, була надзвичайно розповсюджена. Літургія св. Якова звершувалася в Палестині, в Антіохії, на Кіпрі, у Південній Італії та на святій горі Синай. Однак, починаючи з IX століття, вона майже скрізь витісняється Літургіями святителів Василя Великого та Івана Золотоустого – більш урочистими та співзвучними пишноті імператорських богослужінь Константинополя. Саме тому Літургія св. апостола Якова залишилася невідомою для слов'ян, які отримали від своїх просвітителів богослужіння в чисто «константинопольському» вигляді. Єдині два місця на землі, де ця богослужбова перлина дбайливо зберігалася майже все друге тисячоліття, це Єрусалимська Церква та острів Закинт у Греції, де Літургія св. апостола Якова звершувалася постійно. В Єрусалимі її служать на грецькій мові тричі на рік – на свято апостола Якова (5 листопада), у неділю по Різді Христовому, коли також згадується пам'ять св. апостола Якова, і на Собор 70-ти святих апостолів (17 січня), а в Греції, за бажанням настоятеля, її можна звершувати в будь-який день.

Цей чин Літургії має ряд істотних особливостей. На початку Літургії відбувається процесійний вхід священнослужителів через цілу церкву. Священники і диякони несуть святі книги: Книгу Пророків, Книгу Євангелій і Книгу Послать апостольських. Під час процесії люди співають – дуже протяжно й урочисто – гімн «Єдинородний Сине». Диякони виголошують ектенії, стоячи звернені обличчям до народу, на захід.

(Закінчення на 5 сторінці)

2 грудня у Парижі, в соборі у Парижі – катедрі Святого Паризької Богоматері, відбувся Чин інтронізації Владика Бориса (Гудзяка) як Апостольського екзарха для українців греко-католиків у Франції, Бельгії, Нідерландах, Люксембурзі та Швейцарії. Божественну Літургію та Чин інтронізації очолив Глава УГКЦ Блаженніший Святослав (Шевчук).

У церемонії інтронізації взяли участь Архієпископ Парижа кардинал Андре Вентруа та Архієпископ Відня кардинал Крістоф Шенборн. Божественну Літургію з Главою УГКЦ співслужили єпископи та десятки священників УГКЦ з різних країн світу. Богослужіння супроводжував хор Львівської духовної семінарії Святого Духа «Надія Церкви» та Українського католицького університету «Стрітєння».

Урочистості розпочалися пішою ходою від головної церкви греко-католиків

у Парижі – катедрі Святого Володимира Великого, до собору Нотр-Дам. У Париж на інтронізацію Владика Бориса з'їхалися гості з України та усього світу. Собор Паризької Богоматері, який може умістити три тисячі осіб, був наповнений по вінця.

Під час проповіді Блаженніший Святослав наголосив на історичній важливості цього моменту, який переживає Українська Греко-Католицька Церква. Глава УГКЦ зазначив, що перед екзархатом сьогодні стоять великі виклики і завдання. У свою чергу Владика Борис (Гудзяк) подякував Главі Церкви та Синодові Єпископів УГКЦ за довіру, благословення та підтримку. Відтак Глава УГКЦ в катедрі Святого Володимира Великого зустрівся з українською громадою Франції. А напередодні зустрівся зі священниками УГКЦ, які душпастирюють у Франції, країнах Бенілюксу та Швейцарії.

У Парижі інтронізовано нового екзарха

Збіранка отримала школу

чись Божою мудрістю та святістю.

Окрасою урочистості став концерт парафіяльного хору, яким вже два роки керують хормейстри хорової капели «Дударик» Назар Лозинський та Володимир Заборовський. Від імені парафіян настоятель щиро подякував керівникам хору за плідну працю. Виявляється, що це не єдиний парафіяльний хор, який постав завдяки програмі «Митці селу». Також «Дударик» спричинився і до появи парафіяльного хору храму Святих безсрібників Косми і Даміана села

Великі Грибовичі. Варто відмітити, що учасники Капели «Дударик» постійно опікуються містами та селами Сокальсько-Жовківської єпархії УГКЦ.

У підсумку піднесені парафіяни із своїм парохом висловили спільну надію, що наступною знаменною подією в житті села стане освячення новозбудованого храму, де парохіяни зможуть зустрітися з Богом, щоб у ньому завжди могли знайти насагу для духовного поступу.

Мирон
МАКСИМИШИН

З благословення Владика Михаїла (Колтуна), Єпарха Сокальсько-Жовківського Львівської митрополії, у селі Збіранка Жовківського району при храмі Успіння Пресвятої Богородиці відкрилась катехитична школа. Для освячення нового приміщення до села прибули декан о. Ігор Боднар та голова катехитичної комісії єпархії о. Михайло Микита. У своїх урочистих промовах священники зазначили, що це є визначна подія у духовному житті села, а особливо для юних збіранчан. Тепер у приміщенні школи діти і молодь села під опікою о. Володимира Крижанівського будуть вивчати Боже Слово, сповнюю-

У дорозі до Бога

Ось уже протягом кількох років у листопаді відбувається свято дітей і молоді Перемисько-Варшавської Архиепархії. Організатором та ініціатором цієї події є катехитичний візитатор, декан ольштинський і парох Гурова Ілавецького та Лелькова о. Іван Лайкіш. Цього разу на Варшавської Архиепархії, зі шкіл та осередків навчання релігії і рідної мови у парафіях Гіжиць-

ко, Варшава, Пасленк, Годково, Ельблонг (Млинар), Бартошиці, Лельково, Ольштин. Господарів – парафію Гурова Ілавецьке – презентували учні трьох місцевих шкіл. Усіх разом було 12 груп, а це – майже 240 молодих людей, з якими, крім вчителів та катехитів, прибули також їхні батьки. Щоб підтримати малих артистів, з ними прибули їхні старші та молодші сестри і брати, а також деякі дідусі з бабусями. Можна було помітити, що особливо багато в цьому році було наймолодших – дітей із

садоchkів та найнижчих класів початкових шкіл. Отець І.Лайкіш привітав усіх прибулих і відкрив огляд. У своєму слові священник закликав шукати дороги до Бога і до святости. Прикладом цього може бути особа Патріарха Йосифа Сліпого, який віддано служив Українській Церкві та народові. На значках, які отримали всі учасники свята, помічено логотип свята та зображення Патріарха Йосифа Сліпого.

З ЖИТТЯ УГКЦ

Місії з мощами блаженних Олімпії та Лаврентії в Южноукраїнську

3-4 листопада вірні м. Южноукраїнськ Миколаївської області мали можливість поклонитися мощам блаженних сестер Олімпії та Лаврентії. На ласкаве запрошення адміністратора храму Всіх святих українського народу о. Ігоря Ворони троє сестер Згромадження святого Йосифа Обручника приїхали сюди з мощами

преподобномучениць. Протягом двох днів тривала спільна молитва. Молилися Божественну Літургію, Утреню, молебень та акафіст до блаженних преподобномучениць. Вірні мали можливість послухати розповідь сестер про життя новомучениць, прикластися до мощей і попросити у блаженних сестер необхідних ласк для душі та тіла, а також були помазані миром, освяченим на мощах новомучениць.

Сестри Згромадження св. Йосифа щиро вдячні о. Ігорю за можливість ознайомити ближче парафіян з життям та мучеництвом блаженних нашої Церкви Олімпії та Лаврентії й заохотити вірних до молитви за їх посередництвом.

На каплиці у Бердичеві встановили купол

Лише в квітні цього року на одному з засідань містобудівної ради розглядалась ескізна пропозиція щодо будівництва Божого храму по вулиці Котовського у місті Бердичеві. На місці пустиря з болотом має постати храм з тимчасовою капличкою. Будівництво розпочалось, і завдяки зусиллям меценатів та вірян на колишньому пустирі швидко вирости стіни каплички, яка слугуватиме місцем молитви для парафіян греко-католицької громади.

А 13 листопада відбулась значуща подія в житті греко-католицької парафії у Бердичеві – на храмі встановили купол. Ця подія, на думку прихожан та адміністратора парафії о. Івана Цихуляка, може символізувати собою

фінальний етап будівництва.

Подія стала справді радісною для людей, які прийшли на будівельний майданчик, навіть незважаючи на дощ. Розділили радість парафіян і очільники Бердичева – міський голова Василь Мазур, перший заступник міського голови Іван Демусь та секретар міської ради Василь Толочко, які спеціально прибули, аби привітати громаду.

Встановленням куполу будівництво каплиці, звісно, не завершиться, адже на черзі – внутрішні роботи, а найголовніше – приведення до ладу навколишньої території. Отець Іван повідомив, що планується осушити рівчак поблизу храму та вирівняти усю територію. Священик сподівається, що вже на Різдво під склепінням храму лунатимуть колядки.

Анна ПАВЛОВСЬКА

У Цеблові відзначили 150-ліття храму

Цими днями вірні с. Міністрів України, згідно з Цеблів Белзького деканату урочисто відзначили 150-ліття храму свв. Косми і Дам'яна. З цієї нагоди в Народному домі відбулася наукова конференція під назвою «Цеблів – духовний осередок Белзщини», під час якої було повідомлено про Постанову Кабінету

на тему «Жива парафія

– місце зустрічі з живим Христом», які виголошував місіонер із Тернополя о. Михайло Шевчишин, ЧНІ.

А в неділю, 18 листопада, на свято прибув єпархіальний єпископ Михаїл Колтун, який очолює Божественну Літургію та відвідав дитячий будинок сімейного типу, яким опікуються сестри Згромадження св. Йосифа.

Під час духовного слова св. Миколая, що на Аскольдовій могилі в Києві, Варто відзначити, що під співочий супровід хору «Аскольд», який прибув на святкування з храму св. Миколая, що на Аскольдовій могилі в Києві. сив, що завдання кож-

Богослужбове...

Святе Письмо читають на середині храму, також обернувшись обличчям на захід. Що цікаво, на цій Літургії маємо читання книг не тільки Нового, але і Старого Завіту. Читання Божого Слова відбувається в такому порядку: з Книги Пророків (Старий Завіт: час до приходу Ісуса Христа), з Книги Євангелій (Новий Завіт: час приходу Ісуса Христа), з Книги апостольських Послань (Новий Завіт: час після приходу Ісуса Христа).

Після читання апостольських писань відразу іде проповідь священнослужителя. Проповідь відіграє роль немовби «четвертого читання». Проповідник навчає, як саме втілювати щойно почуте Боже Слово в конкретних життєвих ситуаціях сьогодення, як жити ним сьогодні. Священик в імені самого Господа проповідує – навчає сидячи! – на зразок античних учителів, рабинів та самого Ісуса Христа, які переважно навчали сидячи.

Під час Великого входу замість звичайного співу «Ми, херувимів...» співається «Нехай мовчить всяка плоть людська і нехай стоїть зі страхом і трепетом, і ні про що земне в собі нехай не помишляє. Цар бо царюючих і Господь володіючих приходить у Жертву Себе принести і дати Себе на поживу вірним. Перед Ним ідуть чини ангельські, з усяким началом і властю, багатоокі херувими і шестикрилі серафими, лица закриваючи і співаючи пісню: Алилуя, алилуя, алилуя». Великий вхід здійснюється через увесь храм. Під час входу священики та диякони несуть дари, приготовані до Святого Причастя: дискос із частинками хліба та чашу з вином.

Під час Літургії відбуваються поминання священнослужителем усієї Церкви – усієї Спільноти – видимої та невидимої (прославленої, воюючої та терплячої), тобто поминання всіх членів Церкви – охрищених, ангелів та всіх прославлених святих. Люди під час цих поминань (молінь) постійно співають, повторюючи: «Пом'яни, Господи, Боже наш».

Ще однією особливістю Літургії св. Якова є те, що не тільки священнослужителі, але й миряни причащаються окремо Тіла й окремо Крові Господа Ісуса Христа. Відбувається це так: вірні підходять зі смиренням до головного служителя, а він, тримаючи в лівій руці дискос зі святим Хлібом, мовить до причасника: «Тіло Христове», а той відповідає: «Амінь». І вкладає головний служитель часточку святого Хліба в уста вірному, котрий її споживає і підходить до диякона. Диякон мовить: «Кров Христова, Чаша життя», а причасник відповідає: «Амінь». І подає йому диякон до уст святу чашу, з якої той трішки надпиває. Так усі приймають Святі Дари.

Чому нам дорогий цей прекрасний звичай здійснювати древню Літургію св. апостола Якова? По-перше, тому що ця Літургія народилася в самій колісці християнства, в єрусалимській первісній спільноті, на Святій Горі, в лоні матері всіх християнських Церков. Вона дозволяє нам глибоко відчути живий зв'язок з Єрусалимом, кожного разу по-новому пережити духовну та історичну єдність з нерозділеним християнством перших століть.

По-друге, ця Літургія містить стародавні прошення про братів у Христі, які зазнають гоніння і приймають мученицький вінець. Ми пам'ятаємо зовсім недавні часи, коли й наша Українська Церква була гонима та переслідувана.

По-третє, в Літургії св. Якова двічі виголошується прошення «за тих, котрі на тяжких роботах поневіряються – за повернення кожного з них до дому свого в мирі і в радості», яке є доволі актуальним для нашого народу особливо сьогодні, в умовах масової трудової еміграції з України.

Виразність молитов Літургії св. апостола Якова воскрешає живу віру перших християн. Час, здається, повертається назад, і відозви на Літургії до Святих Отців древньої Церкви, майже сучасників цього богослужіння, оживляє відчуття близькості до них, єдності з ними у Христі.

Кількома рядками

П'ЯТИРІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ ГРОМАДИ
НА АПЕННІНАХ

11 листопада греко-католицька громада південно-італійського міста Авеліно відзначила п'ятирічний ювілей від дня свого заснування. На запрошення душпастиря громади о. Романа Кривого привітати вірних з ювілеєм прибув єпископ Авеліно Франческо Маріно, Пасторальний координатор для українців в Італії о. Марко Ярослав Семенген з Риму та о. Андрій Євчук з м. Помпеї.

За давньою традицією, дорогих гостей зустрічали хлібом та сіллю. А після спільної урочистої Літургії гості висловили багато теплих та сердечних привітань на адресу прихожан та о. Романа. У відповідь уся громада щиро дякувала гостям за те, що в спільній молитві розділили радість цього ювілею.

На завершення Марія Срібняк прочитала власний вірш, який присвятила цьому святу, а вокальна жіноча група під керівництвом Оксани Рябової звеселила всіх чудовими українськими піснями. Завершилося святкування невеличким спільним частуванням та співом на щастя, на долю, на славу Божу.

ХРИСТІЯНИ США – ПРОТИ ОЗБРОСННЯ ІЗРАЇЛЮ

Керівники християнських Церков та організацій надіслали листа до Конгресу США з проханням переглянути необхідність надання військової допомоги Ізраїлю. Релігійні лідери підозрюють Ізраїль в порушенні умов Акту про іноземну допомогу та Закону про контроль над експортом зброї. Якщо ці факти підтвердяться, то Ізраїль втратить право на отримання військової допомоги від США.

Християнські лідери переконані, що досягнення міцного миру в Ізраїлі можливе лише в тому випадку, якщо військова допомога з боку США, яка сьогодні надається без будь-яких умов, буде суворо підзвітна. Якщо ж уряд США не контролюватиме, на що витрачається його допомога, то у стосунках Ізраїлю з Палестиною зберігатиметься небезпечний статус-кво.

ДЕ ВЗЯТИ СВЯЩЕНИКІВ ДЛЯ ІРЛАНДІЇ?

Цьогоріч лише 12 семінаристів з 26 єпархій Ірландії виявили намір прийняти священство, що стало рекордно низькою кількістю за останні роки, повідомляє «Catholic World News». «В середньому всього 50% чоловіків, які поступають вчитися в ірландські семінарії, згодом приймають священничий сан, – говорить редактор «Irish Catholic» Майкл Келлі. – Виходячи з цього річних даних, тобто що лише 12 осіб готові стати священниками – якщо, правда, ця цифра не зменшуватиметься і далі, що в принципі є цілком можливим, – за наступні 30 років лише приблизно 180 ірландців стануть єпархіяльними священниками. За цей же час 1.684 священики або помруть або вже відійдуть від безпосереднього служіння».

Майкл Келлі також відзначає, що «домініканські ченці – єдина частина Церкви в Ірландії, яка ще опирається цій прикрий тенденції».

«МОЩІ» ЛЕНІНА - НЕДОТОРКАНИ

Лідер КПРФ Геннадій Зюганов у котрий раз заявив, що комуністи не допустять перепоховання Владіміра Леніна, висловивши при цьому думку, що перебування останнього в мавзолеї відповідає християнству.

Звертаючись до прибічників захоронення тіла «вождя світового пролетаріату», Зюганов ствердив, що «така форма поховання Леніна відповідає православним канонам і традиціям».

– Заспокойтеся і не сіпайтеся. Ви збираєтеся організувати чергову «Чечню» на Красній площі! – наводить «Интерфакс» слова глави КПРФ, які прозвучали днями на прес-конференції в центральному офісі аґентства. При цьому Г.Зюганов звернув увагу на те, що форма поховання Леніна не є єдиним випадком. Зокрема, він послався на Києво-Печерську Лавру, де померлі не поховані в землі і де можна побачити навіть мощі Іллі Муромця.

Глава російських комуністів також відзначив, що не можна перезахоронювати і тих, чії останки покочуються біля Кремлівської стіни. «Перепоховання можливе лише з відома родичів, але ніхто з них не висловився за перепоховання з Красної площі», – пояснив Геннадій Зюганов.

Святий Престіл дистанціювався від незаконних «рицарських орденів»

Державний секретар ренний Орден Мальти рят Святого Престолу та Орден Гробу Господнього в Єрусалимі.

«Всі інші ордени – як новоутворені, так і такі, що сформувалися на основі середньовічних, – не визнаються Священним Престолом, який не може бути гарантом їхньої історичної та юридичної законності, їхніх цілей та організаційної структури», – заявляє держсекретаріат Ватикану. Щоб уникнути непорозумінь, говориться далі в заяві, «спричинених у тому числі незаконною видачею документів та неправомірним використанням священних місць, а також за дія уникнення від них відзнак, виданих зловживань, які завдають шкоди багатьом порядним людям, Святий Престіл підтверджує своє невизнання рицарських грамот та відпо-

Єрусалимський Орден Святого Гробу Господнього або Лицарський Орден Святого Гробу Господнього в Єрусалимі (англ. Equestrian Order of the Holy Sepulchre of Jerusalem; лат. Ordo Equestris Sancti Sepulchri Hierosolymitani, OESSH) - єдиний католицький військовий лицарський орден Ватикану.

відних відзнак, виданих зловживань, які завдають шкоди багатьом порядним людям, Святий Престіл підтверджує своє невизнання рицарських грамот та відпо-

Головний храм Єрусалиму можуть закрити

Одна з головних святинь християнського світу – Храм Гробу Господнього в Єрусалимі – постав під загрозою закриття через фінансові негаразди.

Патріархія, у свою чергу, відмовляється оплачувати ці рахунки, оскільки за традицією, заведеною православної патріархії, що управляє цим храмом, багато століть тому, за воду храм не були заморожені платив ніколи – ні на вимогу корпорації «Гіхон», яка забезпечує Єрусалим водою. Представники компанії 1969 році, після Шестиденної війни, тріархія заборгову-

підтвержений через що храм оплачувати за воду тодішнім мером Єрусалиму. Проте пізніше водне господарство міста було передане до приватної компанії, і бухгалтерія «Гіхону», слабо інформована про древні традиції, почала надсилати рахунки, які так і залишилися без оплати. У Церкві визнають, що жодного документа, який зобов'язав би храм від оплати рахунків за воду, немає, але традиція мала би бути сильнішою за документи.

Усе ж рахунки патріархії були заморожені судом, а також за дія уникнення від них відзнак, виданих зловживань, які завдають шкоди багатьом порядним людям, Святий Престіл підтверджує своє невизнання рицарських грамот та відпо-

До Канади не пустили пастора, що спалив Коран

Пасторові з Флориди Тері Джонсу, який став скандально відомим після того, як у березні минулого року прилюдно спалив Коран, відмовили в дозволі в'їхати до Канади. Джонса та супроводжуючих його осіб затримали у Вінсорі після того, як він перетнув міст Амбасадор.

Пастор Джонс планував вступити у відкриті дебати з мусульманським імамом у Квінс-парку в Торонто перед будівлею законодавчих зборів провінції Онтаріо. Дебати були призначені на 18.00, а пастора затримали близько полудня. Предметом дебатів духовних осіб повинен був скандальний фільм «Невинність мусульман». Джонс та його послідовники неодноразово заявляли, що іслам – руйнівна релігія, несумісна із західним вільним суспільством.

За словами прес-секретаря пастора, групу протримали на кордоні Мічіґану та Онтаріо декілька годин, після чого змусили повернутися до США. Формальним приводом для відмови став штраф, накладений на Джонса в Німеччині майже 20 років тому за використання перед своїм ім'ям вченого ступеня «доктор» (у 1993 році він став почесним доктором теології Каліфорнійського університету). Крім цього, торік пастора та його сподвижників звинувачували в порушенні громадського порядку в Детроїті.

За словами прес-секретаря, штраф уже давно сплачено, а стосовно проблеми «докторства», то Джонс виграв справу, подану до німецького апеляційного суду, й офіційно отримав право називатися доктором. Натомість канадські прикордонники заявили, що для отримання права в'їзду до Канади пастор повинен був представити в канадське консульство підтверджувальні документи.

Мандруючи Інтернетом

Півстоліття тому Папа Іван XXIII врятував світ від Третьої світової війни

Кількома рядками

До сьогодні мало війською загрозою кому відомо, який вплив мав Папа Іван XXIII на вирішення найгострішої у повоєнний час військово-політичної конфронтації, відомої під назвою «Карибська криза». 25 жовтня 2012 року минуло рівно 50 років від звернення Папи до лідерів США та СРСР із закликом про мир та припинення протистояння, яке стало найнебезпечнішою

Джон Кеннеді негайно прийняв рішення про запровадження військової блокади острова Свободи». Це означало, що збройні сили США приготувалися до Куби, й, передусім, радянські. Над світом виникла реальна загроза Третьої світової війни. Армії обох наддержав були приведені в повну бойову готовність. У такій небезпечній ситуації американський президент (між іншим, за віросповіданням – католик) звернувся до Папи Івана XXIII з пропозицією стати посередником між американською і радянською сторонами. Президент США

Так звана «Карибська криза» розпочалася 15 жовтня 1962 року після того, як американські розвідувальні літаки «U-2» змогли сфотографувати замасковані радянські ядерні ракети, встановлені на Кубі, себто в декількох десятках кілометрів від узбережжя Флориди. Президент США

це прохання і в ті жорстокі дні за допомогою Ватиканської «острова Свободи». Це означало, що збройні сили США приготувалися до Куби, й, передусім, радянські. Над світом виникла реальна загроза Третьої світової війни. Армії обох наддержав були приведені в повну бойову готовність. У такій небезпечній ситуації американський президент (між іншим, за віросповіданням – католик) звернувся до Папи Івана XXIII з пропозицією стати посередником між американською і радянською сторонами. Президент США

зберігався мир. «Ви залишитеся в історії як один з піонерів революції цінностей, заснованої на любові. Ви можете не бути прибічником релігії, але релігія – це не тільки список заповідей, це – готовність до дій в ім'я любові до всього людства», – написав понтифік.

Таке посередництво глави Католицької Церкви сприяло вирішенню конфлікту: глави обох держав – США і СРСР – зрештою таки поступились один одному, а їхні уряди досягли взаємоприйнятеного компромісу заради благородної та почесної місії – збереження миру на планеті.

Щоб у всьому світі

Рим: сенсаційна знахідка древніх поховань

Мешканець столиці Італії Мірко Курті, наздоганяючи свого норавливого домашнього вихованця, неподалік від свого будинку нашттовхнувся на заповнену кістками давню могилу.

У Римі, в принципі, немає якогось браку в старовинних катакомбах, однак власне оця гробниця заслуговує набагато більшої уваги, ніж будь-які інші підземні крипти, розсіяні практично по всьому місту.

Отож, Курті зі своїм другом переслідували кішку, яка втекла ввечері у вівторок, 23 жовтня. Тварина забралася на скелю неподалік від будинку в житловому районі Віа ді П'єстралата. «Кішка провалилася в якийсь ґрот, і ми шукали її, орієнтуючись за її відчайдушним нявканням», – розповів він. Спустившись за бідною твариною в невеликий отвір у скелі, два чоловіки опинилися в приміщенні з нішами, видовбаними прямо в скелястих стінах. За формою вони надували отвори, що використовувалися стародав-

німи римлянами для розміщення поховальних урн. Крім цього, на підлозі печери були розкидані людські кістки.

Викликані на місце події археологи визначили, що це поховання датується десь між I століттям до н.е. і II століттям нашої ери. Враховуючи, що ніші використовувалися древніми римлянами для зберігання праху в урнах, кістки, вірогідно, потрапили до могили з поховань, які здійснювалися пізніше – вже над цією гробницею. Виглядає, що потужні дощі на початку того тижня спричинили зсув порід, які й осипали частину поховань та відкрили вхід до гробниці.

М'які скельні породи використовуються в Італії для влаштування могил вже протягом тисячоліть. Разом з тим, ця м'якість свідчить, що стародавні поховання сприяли до зовнішньому впливу. Крім того, ці породи сьогодні широко розробляються в районі Віа ді П'єстралата.

Сучасні римляни досить нео-

днозначні у своєму ставленні до того, що живуть вони прямісінько на людських останках: одних це захоплює, а інших – не дуже. Так, покупці, які приїжджають до Ікеа, що на околиці Риму, змушені залишити свої автомобілі прямо на дорозі, оскільки на місці тутешньої автостоянки були знайдені чергові древні останки. А шанувальники спорту, аби потрапити на міський регбі-стадіон, змушені обходити археологічні розкопки римського некрополя, який простягнувся прямо під ногами. Втім, Курті заявив, що він був вражений знахідкою гробниці буквально біля свого будинку, і назвав це «найнеймовірнішим випадком» у своєму житті.

Іспанці розкрили таємницю вбивства Юлія Цезаря

Іспанські археологи, що провадять розкопки на площі Торре Арджентіна в Римі, встановили місце вбивства Гаю Юлію Цезарю. За словами Антоніо Монтеррозо з іспанського дослідницького центру, він разом із групою археологів виявив кам'яну плиту розміром три на два метри, яка, найімовірніше, була встановлена Октавіаном Августом – онучатим племінником Цезаря, який був ним усинований, – точно в тому місці, де було вбито легендарного диктатора Римської республіки. Це відкриття, на думку іспанських археологів, підтверджує факт, що Цезар був убитий змовниками в центрі нижньої частини курії Помпея, коли сидів у кріслі голови Сенату. «Ми завжди знали, що Юлій Цезар був убитий в курії Помпея 15 березня 44 року до Різдва Христового, але досі у нас не було речових доказів цієї події, яка так часто змальовується в живописі та кіно», – сказав Монтеррозо. Курія Помпея, де час від часу відбувалися засі-

дання Сенату, містилася поряд з першим кам'яним театром Риму – Театром Помпея, який знаходився на Марсовому полі. Зараз цей комплекс входить до зони археологічних розкопок на площі Торре Арджентіна.

Один із найбільших полководців усіх часів і народів Гай Юлій Цезар був убитий 15 березня 44 року до нашої ери під час засідання Сенату, яке він же й очолював. Змовники нанесли йому безліч колотих ран. Існує легенда, що кожен із членів змови повинен був завдати диктаторові бодай одного удару, аби пов'язати себе страшною таємницею. До сих пір достеменно невідомо, чи помер Цезар на місці вбивства, чи пізніше від крововтрати. Серед його убивць був сенатор Брут, якого Цезар вважав своїм сином. За однією з версій, побачивши, що Брут хоче його смерті, Цезар просто перестав чинити опір убивцям. Саме Гаю Юлієві Цезареві належить вислів «Краще раз померти, ніж постійно очікувати смерті».

ГОЛІ МОДЕЛІ НА ТРУНАХ

Трунар Домінік Лінднер збув Католицьку Церкву у Польщі – він випустив рекламний календар, на якому голі моделі позують на тлі трун, повідомляє таблоїд «Super Express». Прес-служба Церкви назвала рекламний трюк Лінднера легковажним ставленням до смерті.

Календар на 2013 рік, який став уже четвертим виданням, можна замовити на сайті підприємства. Там же представлено детальний огляд усіх календарів, і кожним роком зображені на тлі трун моделі оголюються все більше.

Як пояснив власник фірми Лінднер, цього разу творці календаря надихалися творчістю Сальвадора Далі та Жоана Міро. Труни зображені на тлі пустелі, космосу, лісів, потопаючого «Титаніка».

«Комусь ідея календаря подобається, іншим – ні, але у нас проста філософія: труна для нас – просто меблі, звичайний товар, а смерть захоплює людей так само, як і жінки», – пояснює Лінднер журналістам. За його словами, популярність календаря зростає з кожним роком, а замовлення надходять навіть з-за кордону.

На думку ж Католицької Церкви, смерть людини повинна сприйматися серйозно і не змішуватися з сексом.

НАЙНЕРЕЛІГІЙНІШИЙ РЕГІОН – СХІДНА НІМЕЧЧИНА (ДОСЛІДЖЕННЯ)

Недавнє дослідження з вивчення рівня релігійних вірувань громадян у різних країнах світу показало, що найменш релігійними є жителі Східної Німеччини.

До звіту включено результати, зібрані при аналогічних дослідженнях у 18-ти країнах у 1991 році, в 30-ти країнах у 1998 році і 42-ох країнах в 2008 році. Конкретно для цього проекту були використані дані лише по країнах, які брали участь у трьох колишніх проектах.

Отож, згідно з дослідженням, 52,1% респондентів зі Східної Німеччини визнали, що вони не вірять у Бога або якусь релігійну догму (для порівняння – респонденти з Західної Німеччини лише в 10,3% випадків заявили, що вони – атеїсти).

Експерти навели ряд чинників, які потенційно могли вплинути на відсутність віри в цьому конкретному регіоні. Найвагомішою причиною вважається те, що майже 50 років ця територія перебувала під впливом комуністичної партії (комуністична партія відома своїм ворожим ставленням до будь-якої релігії, і здебільшого віра в Бога була зруйнована тут під час правління комуністів протягом 1945-1990 рр.). Ще одна причина, на яку посилюється дослідження, це те, що Східна Німеччина переважно протестантська: з 25% респондентів зі Східної Німеччини, які заявили, що вони релігійні, 21% стверджують, що вони – протестанти.

Беручи до уваги факт, що членство в протестантських церквах постійно зменшується і що решта 4% складаються в основному з католиків і мусульман, релігійний вплив у цьому регіоні йде на спад, що створює релігійний вакуум.

ГРЕЦЬКИЙ ІЄРАРХ ЗАКЛИКАВ СВЯЩЕННОСЛУЖИТЕЛІВ ЗАКРИТИ СВОЇ СТОРІНКИ НА FACEBOOK

За повідомленням грецького агентства «Ромфея», на нещодавніх зборах духовенства Етолійської та Акарнанійської митрополії Елладської Православної Церкви митрополит Косма закликав священнослужителів закрити свої інтернет-сторінки на Facebook та в інших соціальних мережах. На неслухів будуть накладені церковні кари.

Увагу духовенства і віруючих до соціальної мережі Facebook привернув недавній скандал довкола інтернет-сторінки про старця Пастіція, де пародіюється життя старця Паїсія Святогорця.

Митрополит Косма (1945 р.н.) належить до числа авторитетних ієрархів Елладської Церкви. Він має дві вищі освіти і є автором багатьох статей та книг.

Чи матиме Україна Помісну Церкву?

З часів здобуття Україною незалежності в церковних колах та поміж віруючими ведуться розмови про необхідність об'єднання Церков візантійського обряду в єдину Помісну Церкву. Адже тоталітарно-колоніальне та постколоніальне минуле залишило нашої молодій державі у спадок три поділені, несприятелі між собою Православні Церкви та Греко-Католицьку, яка перебуває в єдності зі Святим Престолом.

У 2009 році, на запрошення тодішнього Президента В.Ющенка, в Україні з візитом перебував Вселенський патріарх Варфоломій. З-поміж іншого, обговорювалося і питання створення в Україні єдиної Помісної Православної Церкви. Патріарх позитивно висловився з приводу таких намірів і запевнив у своїй активній молитві щодо цього.

Нещодавно у Ватикані відбулося пленарне засідання Папської Ради сприяння єдності між християнами. Тема обговорення – «Важливість єкуменізму для нової евангелізації». У пленарному засіданні Ради вперше брав участь наш Патріарх Блажен-

ніший Святослав (Шевчук), адже у червні нинішнього року Папа Венедикт XVI ввів його до складу названої Ради.

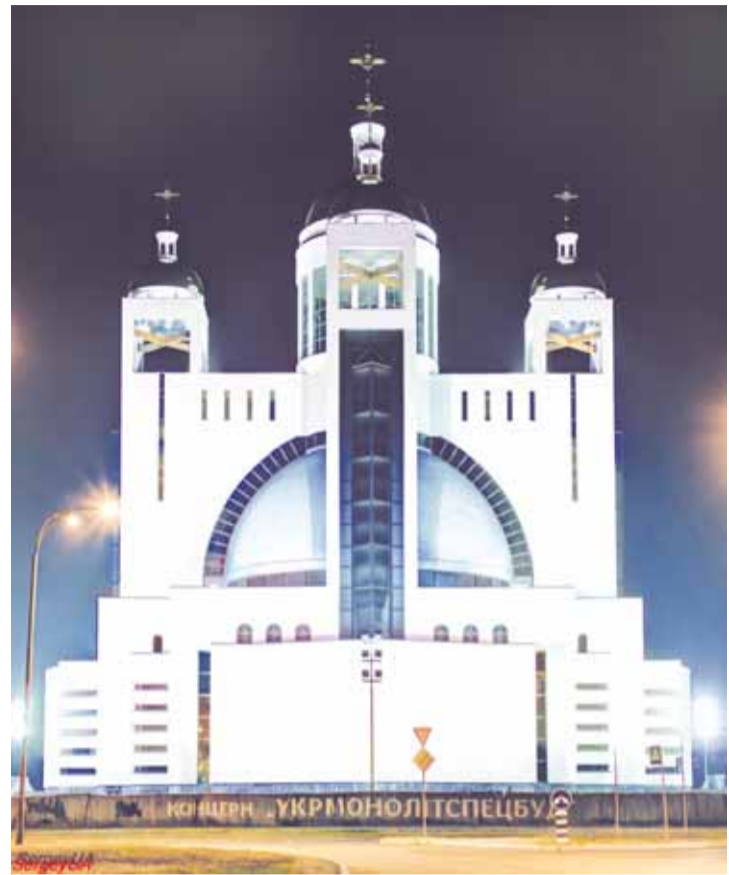
На початку своєї промови Блаженніший Святослав панорамно висвітлив соціально-політичну ситуацію в Україні та роль УГКЦ у розвитку громадянського суспільства. Він зазначив, що Україна – це європейська держава з давніми християнськими коріннями і відносно молода демократична країна. Крім того, Патріарх підкреслив, що УГКЦ, як також і інші традиційні українські Церкви, втішається великою повагою у суспільстві.

У другій частині своєї промови Глава УГКЦ звернув увагу на єкуменічну діяльність своєї Церкви в Україні: на виклики, можливості та католицько-православні взаємини. Блаженніший Святослав наголосив, що діалог та розвиток єкуменічних стосунків з українським православ'ям є душпастирською необхідністю. «Головною трудностю у побудові плідного діалогу з православним світом в Україні, – зазначив Глава УГКЦ, – є факт болючого поділу всередині самого українського

православ'я. І справді, на сьогоднішній день у нашій країні є три православні спільноти».

Між цими спільнотами тривають непримиримі протиріччя на еклезіологічному ґрунті: кожна з Церков заперечує право на існування двох інших. При цьому лише Українську Православну Церкву Московського Патріархату православний світ вважає «канонічною Церквою», яка, хоча й належить до Московського Патріархату, однак має свою певну автономію. Відповідно до статистичних даних, найчисленнішою за числом парафій є УПЦ МП; проте за кількістю вірних та симпатиків її випереджує Українська Православна Церква Київського Патріархату – 31% населення України.

Продовжуючи свою доповідь, Глава УГКЦ представив інші труднощі на шляху єкуменічного діалогу та порозуміння, зокрема, звинувачення з боку УПЦ МП, що, мовляв, українські греко-католики у 90-х рр. забрали у них близько 500 «православних храмів». Проте, як знаємо, ці храми були побудовані як греко-католицькі чи римо-католицькі і лише в радянські

часи вони перейшли у власність нинішньої УПЦ МП.

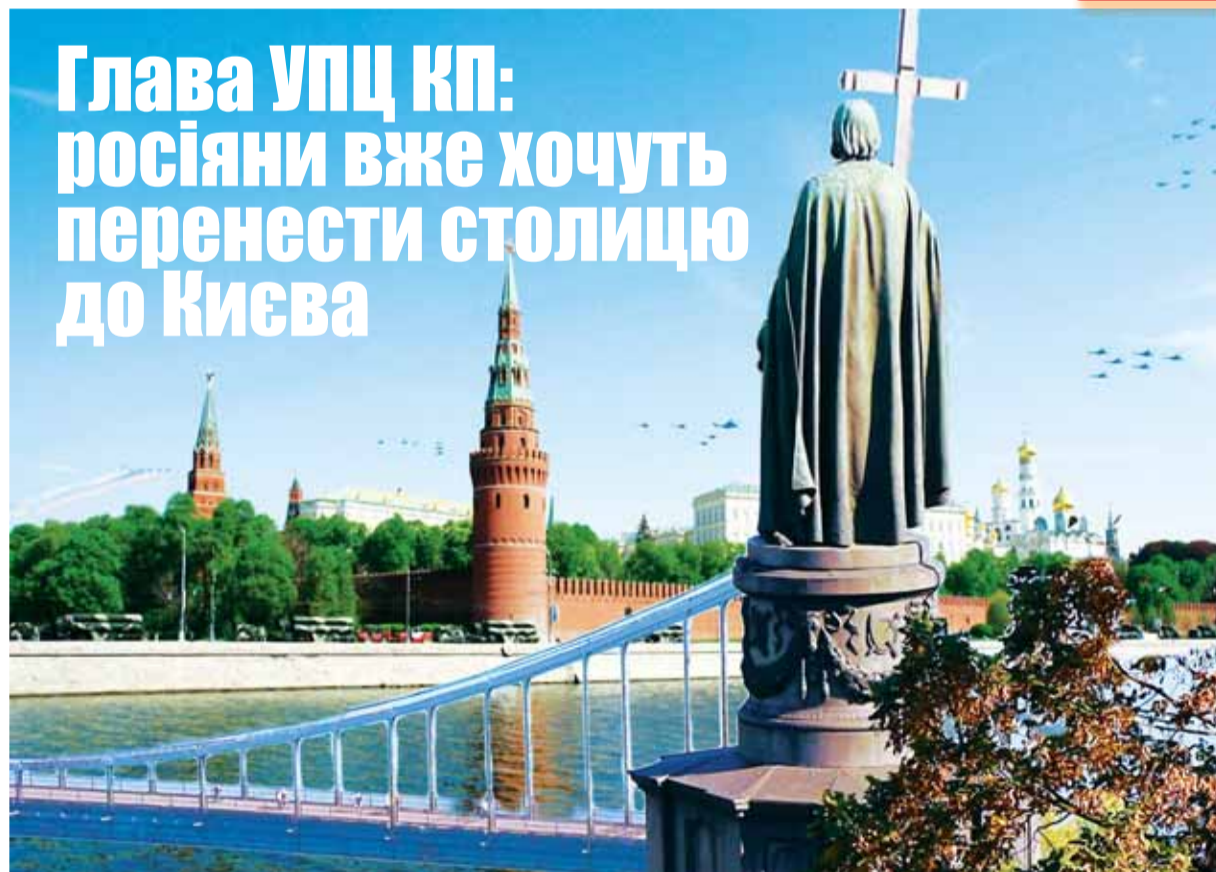
Патріарх заторкнув також проблему заполітизованості українського православ'я та вручення політичних сил у релігійне життя з наміром інструменталізувати Церкву для реалізації своїх пла-

нів. На думку Блаженнішого Святослава, для того, щоби планувати нові шляхи для примирення між Церквами, на яке УГКЦ завжди виявляла відкритість, спершу необхідно висвітлити всю історичну правду.

Богдан ЯРОВИЙ

Колаж Вячеслава ЧИЖЕВСЬКОГО

Глава УПЦ КП: росіяни вже хочуть перенести столицю до Києва

Предстоятель Української Православної Церкви Київського патріархату (УПЦ КП) патріарх Філарет заявив, що на сьогодні в Москві вже 31% населення мусульман, а православних – 49%, з них росіян – 31 або 34%, тому

місто вже перестає бути суто російським, – повідомляє християнський мегапортал invictory.org. «На Байрам збирається набагато більше мусульман, ніж православних на Великдень. І це в тій Москві, яка проголосила, що вона

є «третьім Римом». А через тридцять років, за прогнозами вчених, Росія навіть не буде християнською країною. І от у цих умовах Україна для них як для держави є порятунком. Вже висловлюються такі думки, що росіяни

готові перенести свою столицю з Москви до Києва, але щоб вони тут керували», – сказав владика Філарет видання «Главком».

Раніше, наприкінці вересня, предстоятель УПЦ КП заявив, що Росія планомірно зни-

щує українську мову, аби знищити Українську державу. «Росія хоче знищити нашу мову. Для чого знищують мову? Для того, щоб знищити нашу Українську державу», – сказав патріарх, додавши, що українці повинні стати на захист рідної мови, а починати потрібно з правильного виховання своїх дітей. «Дивно, що нам у XXI сторіччі доводиться захищати свою рідну мову», – сказав він, зазначивши, що кожен українець повинен захищати мову, захищаючи таким чином Україну, її незалежність і культуру.

Крім цього, патріарх Філарет рекомендував православним

громадянам України голосувати на виборах за тих політиків і партії, які захищають українську мову. «Перш за все, ми говоримо: голосуйте за ті партії і тих кандидатів, які захищають українську мову. Якщо кандидати цього не роблять, значить, вони проти української держави і не хочуть її захищати, а тому просимо за таких не голосувати», – пояснив глава УПЦ КП. «Вибори – це політичний процес. Наша Церква не займається агітацією за ту чи іншу політичну партію, однак нам не байдуже, якою дорогою піде Україна. Саме тому ми даємо загальні установки, за яких кандидатів потрібно голосувати», – сказав він.

ЕКСПЕРТИ: УПЦ МП НА РОЗДОРІЖЖІ – ЩО ДАЛІ?

Актуальне сьогодні

(Початок на 1 сторінці)

3 ХВОРОГО НА ЗДОРОВОГО

Формально УПЦ МП – автономна і самоврядна. Це – найбільша за чисельністю і розміром активів та найвпливовіша Церква України. Але прийняття ключових рішень, а надто таких, як статут і призначення нового предстоятеля, все одно неможливе без участі «священноначалія» РПЦ.

Джерело в УПЦ МП розповіло, що найближчим часом знову може бути підняте питання про відокремлення Церкви від РПЦ. Обговорюються два можливі варіанти розвитку подій: або важкохворий предстоятель УПЦ МП митрополит Володимир Сабодан (а у нього – хвороба Паркінсона) може поступитися місцем, або це відбудеться природним шляхом. Місце митрополита Володимира повинен буде посісти митрополит Платон (Удовенко), який майже 20 років (до липня 2012 року) був митрополитом Аргентинським і Південноамериканським в РПЦ. До України його відправив Священний синод РПЦ за участю патріарха Кіріла – як про це і просив митрополит Володимир. До свого призначення до Латинської Америки митрополит Платон у 80-х і на початку 90-х рр. був архієпископом Свердловським та Курганським, а потім – Ярославським і Ростовським. Атлантику він, втім, перетинав двічі – вперше єпископом Аргентинським і Південноамериканським він був іще в 70-х рр., коли йому було всього 33. Священнослужитель, до речі, займався ще й політикою – був народним депутатом і членом Верховної ради РРФСР. Особисто владика Платон, – стверджують джерела в УПЦ МП, – є прихильником автокефалії, тобто її виходу, власне, з-під впливу РПЦ. Ця проблема існує вже понад 20 років, але у неї є всі шанси надзвичайно загостритися найближчим часом.

АВТОКЕФАЛЬНІ НАСТРОЇ

«Розкольницькі» настрої сильні в УПЦ МП вже багато років – починаючи з часу розпаду СРСР. У 1991 році один розкол уже стався, коли київський митрополит Філарет (Денисенко), теж виступаючи за автокефалію, покинув УПЦ МП й утворив УПЦ Київського патріархату, яку, однак, досі не визнала жодна з помісних православних Церков. Сам він себе почав називати «Патріарх Київський і всієї Руси-України», а в 1997 році РПЦ відлучила його за «розкольництво» від Церкви і піддала анатемі. Незважаючи на це, Церква владика Філарета в Україні є досить впливова, хоча й не так численна: 2,7 тис. парафій та монастирів проти понад 12 тис. парафій та монастирів в УПЦ МП.

Позицію Філарета підтримував тодішній президент України Леонід Кравчук – він просив РПЦ про незалежність для УПЦ МП. А в 2008 році інший президент – Віктор Ющенко – на зустрічі з Філаретом та митрополитом Галльським Еммануїлом (Константинопольський патріархат) оголосили про готовність об'єднати дві Церкви і позбутися контролю Москви. І це – не беручи до уваги численні переговори та звернення українських священнослужителів різного рівня. Хоча в УПЦ МП незалежності хочуть далеко не всі.

Незважаючи на прихильників-автокефалістів, сам митрополит Володимир ніколи чітко і явно не підтримку незалежності не висловлювався (джерело вважає це просто небажанням загострювати

питання завчасно). «Багато розмов ведеться про можливу автокефалію, але офіційно питання в кінцевому рішенні не ставилося. Це не означає, що Церква забороняє на цю тему говорити, – визнав він в лютому в інтерв'ю українському виданню «Дзеркало тижня». – Зараз домагатися автокефалії або автономії... важко, небезпечно; я вважаю, що сьогодні – і не потрібно».

Найжорсткішою можна вважати заяву митрополита в інтерв'ю «Newsweek» у 2009 році про те, що незалежність «повинна увінчати всі наші зусилля», але обмовився, що спочатку необхідно досягти єдності Церкви. «Коли в 2009 році РПЦ очолив Кирило, були великі сподівання, що він зможе вирішити проблеми з Українською Церквою, яка вже давно хоче незалежності. Адже до свого обрання він багато років керував Відділом зовнішніх церковних зв'язків Московського патріархату, і це було в зоні його відповідальності. Але з цим завданням він не впорався, хоча старався».

Старання Кіріла не вичерпалися і після того, як він став патріархом: з 2009 року він приїжджав до України аж 10 разів.

КИРИЛІВСЬКИЙ АГАФАНГЕЛ

Знайомий із ситуацією київський політолог Костянтин Матвієнко також підтверджує, що наступним предстоятелем УПЦ МП може стати саме владика Платон (Удовенко): «Це – людина, добре відома у всьому світі, опікувався паствою в Латинській Америці, має авторитет і фізично ще міцний (йому – 72 роки). Крім того, він – найстарший за хіротонією».

Якщо в УПЦ МП з'явиться новий предстоятель, то умови для автокефалії будуть сприятливі, як ніколи. За словами експерта, більшість єпископів в Україні, особливо молодих (так само, як і молоді – забезпечені та впливові – парафіяни), зараз виступають за незалежність. «Падає і особистий авторитет патріарха Кіріла, і своєю підтримкою російська влада чинить йому ведмежу послугу», – пояснює Матвієнко.

«Бути відкрито «проти» можуть тільки митрополит Одеський та Ізмаїльський Агафангел, близький до патріарха Кіріла, і митрополит Донецький та Маріупольський Іларіон, близький до влади, яка зараз це питання піднімати не захоче», – пояснює ще один експерт – керівник київського Центру прикладних політичних досліджень ПЕНТА Володимир Фесенко.

На думку К.Матвієнка, у разі, якщо митрополит Володимир вирішить піти сам, буде зібрано Священний синод УПЦ МП, на якому призначать день Архиєрейського собору, який і вибере нового предстоятеля. «Коли це відбудеться, він зможе вже повноцінно здійснювати керівництво Церквою, хоча формально потрібно буде ще благословення Москви, – зауважує політолог. – Визнавати чи не визнавати – справа Москви, але не визнати – значить прискорити процес відділення Української Церкви від Московської». Однак, за його словами, якщо митрополит Платон таки очолить УПЦ МП, то він «не робитиме одразу надто різких рухів», а «подивиться спочатку на реакцію пастви».

Не виключено і те, що УПЦ МП та УПЦ КП доведеться домовлятися й об'єднуватися. Але цей варіант поки що серйозно не розглядається. Та й механізму відповідного немає.

ПРОБЛЕМИ Є – ДІЙ НЕМАЄ

Втрата впливу на Українську Церкву, на думку російських експертів, в черговий раз демонструє ненайвдалішу зовнішню політику РПЦ в останні роки. «Вже давно є серйозні проблеми, а місіонерської роботи немає зовсім, – каже політолог Станіслав Белковський. – Церкву за кордоном вже давно супроводжують усілякі скандали: і навколо храму на Лазурному березі, і майже повна втрата впливу на єпархію в Лондоні». Крім того, за словами Белковського, зовнішня політика патріарха Кіріла – «та сама «путінська», вельми агресивна», а «загальна її лінія зводиться до того, щоб усунути центри впливу скрізь, де тільки можна, і ставити на їхнє місце апаратників, які багатьом зобов'язані, а особливо патріарху».

Те саме відзначає і співрозмовник «PublicPost» з когорти чинних московських священників: за його словами, дуже поширений сценарій, коли авторитетних батюшок замінюють недавніми випускниками семінарій. Такі люди, як правило, абсолютно залежні від керівництва, в тому числі і матеріально (хоча сторонній бізнес своїх священників РПЦ не захоує), свою думку і критику зазвичай тримають при собі.

«Рано чи пізно, але незалежність УПЦ МП все одно неминуча», – вважає С.Белковський. Але в цьому сумнівається доцент центру вивчення релігій Російського державного гуманітарного університету Борис Фалік, хоча зовнішню політику РПЦ він теж не схвалює. «До сих пір Кірілу вдавалося тримати Україну; він дуже багато туди їздить, витрачає на це всі свої дипломатичні здібності, – пояснює Б.Фалік. – Але відносним спокоєм він зобов'язаний радше митрополиту Володимирі. Коли він уступить, патріарху буде набагато складніше».

При цьому Б.Фалік відзначає і вплив промосковської групи вищого «українського» духовенства, «яка ледь не перехопила владу, коли Володимир потрапив до лікарні» (в лютому 2012 року було усунуто з основних церковних посад найближчого помічника митрополита Володимира і прихильника автокефалії владика Олександра Драбинка). «Так що протистояння дуже сильне», – підсумовує експерт.

В РПЦ (принаймні, офіційно) наявність якогось конфлікту з Українською Церквою не визнають. Так, секретар Відділу зовнішніх церковних зв'язків РПЦ, настоятель храму Воскресіння Христового в Данилівській слободі о. Ігор Якимчук попросив «не вірити чуткам» і від подальших коментарів відмовився. Втім, джерело в Московському патріархаті все ж визнало, що проблема існує, але якось вирішити її вже «зневірилися».

У свою чергу, головний редактор «Avvenire» Марко Тарквіньо упевнений, що до поступової десакралізації свят і календаря призвело, зокрема, рішення про скасування деяких церковних свят, як ото свята Тіла Христового або Вознесіння, через перенесення їх на недільні дні. «Потрібно повернутися до цих свят, а також до відзначення урочистості Петра і Павла, святого Франциска – покровителя Італії, святого Йосифа, бо в цих святах – наша автентичність», – наголосив італійський журналіст.

Якщо італійці все-таки спромоглися дати свою оцінку власному безглузду, то інші європейці якось кволо реагують на подібні речі. Так, нещодавнє рішення бельгійської влади встановити на Різдво в центрі Брюсселя замість традиційної ялинки електронну інсталяцію спровокувало гарячу дискусію у суспільстві. Головним об'єктом обговорення стала заява члена муніципальної ради Біанки Дебетс про те, що влада вирішила замінити традиційну різдвяну прикрасу з «релігійних причин»: нібито ялинка як символ християнського Різдва може зачепити почуття представників інших релігій.

За словами Дебетс, з тих самих міркувань традиційний брюссельський Різдвяний ринок недавно перейменували в Зимові задоволення. Активісти з соціальних мереж закликають бельгійців бойкотувати Зимові задоволення і зберегти природну ялинку «в ім'я поваги до наших цінностей і традицій». А якийсь бельгійець запитує: «І що тепер піде за цим? Скасують яйця на Великдень,

оскільки вони є нагадуванням про воскресіння?»

Видається, що ця проблема набирає маху в цілій Європі. Так, дещо раніше на офіційному сайті Консервативної партії Великобританії почали продаватися «політкоректні» вітальні листівки, присвячені Різдву. Щоправда, згадка про Різдво та різдвяні події на листівках повністю відсутні. Замість Немовляти Ісуса і традиційних ясел з волхвами автори зобразили снігурів та знамениті лондонські телефонні будки червоного кольору на фоні снігу. Побажання «Щасливого Різдва!» поступилося місцем фразі «З сезонним святом!» Такий підхід спонукав члена парламенту від консерваторів Філіпа Девіса виступити з критикою на адресу власної партії. «Якщо таке рішення було ухвалено заради політкоректності, то це абсолютно неприпустимо і дуже мене засмучує. Така екстремальна політкоректність – зовсім не те, чого я очікую від Консервативної партії. Мені поки що не зустрічалися представники інших релігій, яких би могло образити святкування Різдва», – сказав він.

Так виглядає, що на американському континенті справа стоїть трохи краще. Як повідомляє сайт Christian Post, на запитання «Як ви ставитеся до Різдва?» 69% із 1000 опитаних жителів США відповіли, що їм більше подобається, коли магазини вивішують різдвяні вітання зі словами «Щасливого Різдва!», а не «Зі святом!». «Люди люблять Різдво», – висловився із цього приводу президент християнської організації «Рада свободи» Метью Стейвер, зауваживши, що не

ЧИ МОЖНА ВКРАСТИ РІЗДВО?

тільки християни, але навіть юдеї й представники інших релігій, які не святкують Різдва, усе ж люблять це свято.

Християнські правозахисники, які відстежують ставлення суспільства і держави до свята Різдва, стверджують, що сьогодні деякі магазини воліють обмежувати використання слова «Різдво», оскільки, на

але наше Різдво чим раз то швидше тратить свій святковий дух, і не хочеться вірити, що у найближчому майбутньому нас спіткає доля сучасної Європи. Якщо тридцять-сорок років тому містерія галицького «вертепу» в своїй основі несла глибоку ідею спротиву тодішньому режиму і возвеличувала національний порив, то вже

ринку звучить із гучномовця у передсвятковий час пародія на коляду.

Нагода, коли у свій час вдавалося отримати фотографований церковний календар, ставала маленьким святом. Тоді з минулорічного календаря витиналися чорно-білі іконки й ховалися до старенького молитовника, якщо такий був у хаті. Якщо ні – іконки зберігалися в якийсь інший спосіб. Минуло трохи часу, і у Львові можна було придбати листівки різдвяного чи йорданського характеру в учасників молодіжних рухів, зокрема, Товариства Лева. Однак їх було не так багато. Сьогодні таких листівок – хоч греблю гати, і різних, проте вони нікому нецікаві: привітати когось можна і через «мобілку». Натомість іконки часто валяються під нашими ногами, і на це мало хто реагує. Чи варто продовжувати?

Отож, де знаходиться той злодій, що краде наше Різдво? Він – поруч із нами, він – у нас. Це наша байдужість, наша нерозважливність, наша гріховність. Маємо усвідомити: природа не терпить порожнечі. Тобто, якщо ми виштовхуємо із нашого життя Бога, то Його місце обов'язково займе хтось інший. І ми навіть знаємо, хто. Це – диявол! Він заколисує людину, навіюючи їй мниму безтурботність. І оця безтурботність є для нас вбивчою. Якщо Бога відрікається ціле суспільство, то він має підхід також і до суспільства. Сьогодні він прийшов до нього, як за часів Мойсея, у вигляді «золотого тельця» і проголосив вільне життя у вільній Європі. І оце «вільне життя» від диявола так само є вбивчим. Саме про це і читаємо вище написане.

Він полонив світ і, торжествуючи, запрошує до своєї компанії й нас. Ви хочете жити у такому «вільному» світі? Я – ні!..

о. Іван ГАЛІМУРКА

їхню думку, це може образити деяких покупців. У числі «зіпсованих» виявилася мережа магазинів «Wal-Mart», в якій замість різдвяних ялинок продаються політкоректні «святкові ялинки», а персоналу дозволяється не відповідати на «неполіткоректні» різдвяні вітання покупців.

А що ж у нас? Пересічний читач, читаючи цей матеріал, може себе легковажно заспокоїти: мовляв, слава Богу, що це коїться не у нас. У нас Різдво святкується належно, ялинки стоять як штучні, так і натуральні, діти показують «вертеп», ніхто не забороняє колядувати, різдвяних листівок – хоч греблю гати... Та чи насправді все у нас так гарно і яскраво?

Як не прикро стверджувати,

двадцять років тому «вертеп» у своїй основі демонстрував нашу національну самобутність. Сьогоднішній же «вертеп» у виконанні переважно школярів молодших класів – це така собі святкова (а, може, й казкова) розвага.

Старші читачі пригадують час, коли коляда лунала тотально: в автобусах та електричках, біля освітленої ялинки і в темряві, просто на вулицях Львова, не кажучи за наші села. Колядували великі і малі, дорослі і діти. Минуло небагато часу – і коляда перекочувала просто в концертні зали чи в зали наших кінотеатрів. Тоді колядували артисти і співаки, спотворивши колорит оригінальної мелодії естрадними ритмами. А де можна почути коляду сьогодні? Хіба що на

Американці погано обізнані з життям Ісуса Христа

Наскільки добре американці знають про життя Ісуса Христа? – таке питання хвилює деяких американських соціологів. Аби визначитися в даному питанні, було вирішено провести он-лайн дослід-

ження. Опитування здійснювала фірма «Harris Interactive» за замовленням християнського видавництва «Zondervan».

Як з'ясувалося, 66% опитаних назвали Ісуса Христа найвпізнаванішою в

історії особою, але при цьому не змогли правильно відповісти на питання щодо Його впливу на культуру.

Так, 41% американців вважає, що вчення Ісуса ущемлює права жінок і проти-

рочить Біблії; 89% не знали, що саме Христос першим висунув ідею загальнодоступної освіти; 47% опитаних також не знали, що Ісус підтримував концепцію соціальної рівності.

За коментарем ви-

ришили звернутися до автора книги «Хто ця людина? Непередбачуваний вплив Ісуса» Джона Ортберга.

– Ми живемо в світі, на який Ісус зробив величезний вплив, – прокоментував результати дослідження

письменник. – Під час хрищення і вінчання, в лікарняних палатах і на похоронах – скрізь згадується ім'я Ісуса. І це сором для американців – нічого не знати про життя такої впливової особи.

«ДЛЯ МЕНЕ ВІРА В БОГА Є НАЙГОЛОВНІШИМ ЖИТТЄВИМ СТЕРЖНЕМ» – ВІКТОРІЯ ЛУК'ЯНЕЦЬ

– От ви задали про молитву... Які молитви ви звичайно молитесь? Ті, що є у молитовнику, чи любите молитву своїми словами, чи ви присвячуєте час для молитви літургійної? Тобто чи маєте ви час і бажання ходити до храму?

– По-перше, митці – люди дуже спонтанні, а, по-друге, ми десь як діти. Ви праві – ви вже, мабуть, не раз чули, що є багато людей, які, не знаючи молитви, моляться своїми словами, правда? Я можу сказати, що раніше так було. Може, і зараз іноді є так, що звертаєшся і просиш чи у Пресвятої Богородиці, чи у Господа Ісуса Христа допомоги в якомусь починанні, допомоги моїй дитині ось зараз у цій ситуації, – є й таке. Але, як правило – починається день і закінчується – це «Отче наш». Багато говорять зараз про медитацію, про якісь такі речі, йогу чи бозна про що. Так от, наша медитація – це в генах, це молитва «Отче наш».

– Чи був хтось у вашому житті, хто навчив вас молитися?

– Звичайно, ви знаєте, що всі ми виростили

при комунізмі, і я ніколи не бачила, щоб мама чи тато молилися. Я бачила як молилася свекруха, коли ми вже одружилися з Юрком; іноді я бачила, як молилася моя бабуся Мотя в Кривому Розі, коли я у неї гостювала. І як би це не звучало криво, – це було «чуже», розумієте? Треба було прийти до цього. Потім, слава Богу, наступили 90-ті роки, ми стали більше чути, ми стали читати. Людина, яка виросла з книжкою, як ото я з дитинства, – це було природно, що була інформація і ти зацікавився, – з'явився в домі «Новий Завіт», «Біблія», «Євангеліє». З'явився молитвослов. З'явилися усі ці книжки – і хотілося пізнати... Є слово «невіжа». Це страшно – бути невіжою. Але через бажання пізнати цей світ – це незнання, через те усвідомлення і пропущення через себе, – я не скажу коли, але я прийшла до «справжнього». Я можу зайти до храму і бути там одна. Ви знаєте, у тиші молитва буває більше сильнішою...

– Скажіть, будь-ласка, чи зустрічали ви на своєму шляху інших «зірок»,

які також моляться? Чи могли б ви назвати цих людей і чи були вони для вас прикладом молитви?

– Тут я хочу згадати про безсмертного італійського співака Лучано Паваротті, з яким я мала щастя разом співати, бути на одній сцені. Мало того – людський контакт, що буває дуже рідко, особливо між людьми у нашому оперному світі... Це справді – дуже рідко. Ви знаєте, я бачила, як ця людина, незважаючи на увесь цей рух, що відбувався навколо – слава і т.д., – я бачила, як інколи він, уже перед виходом на сцену, сидів сам і молився. Усі бачили, і ніхто в цей момент, мабуть, не мав права, не міг підійти до нього, бо він створював навколо себе особливу ауру, він повинен був «бути з Богом» у цей момент. Це, власне, та людина, яка для мене була і залишається взірцем служіння Богу і мистецтву. Адже ми митці, і якщо наше мистецтво – високого ґатунку, то ми служимо Богу...

– Тобто, можна сказати, Паваротті усвідомлював, що його всевітньовизнаний талант не належить особисто йому?

– Він підкреслював це: я, мовляв, служу, ніякої моєї заслуги немає в тому, що я маю, мене цим голосом наділив Бог. Його батьки були прості люди; зрозуміло, що вони були наче посередниками, які пере-

дали йому цей дар. І він уважав, що перший – це Господь Бог, який дав йому цей дар.

– Скажіть, будь-ласка, що для вас, як людини віруючої, є найбільшою чеснотою у стосунках між Богом і людиною? Тобто християнською чеснотою...

– Любов і смиренність. Для мене це найголовніше, адже через те, як ми були виховані, у нас смиренність сприймалася як слабкість. А я сприймаю смиренність, – і я переконалася вже дуже багато на своєму досвіді, адже я вже 20 років на сцені, відколи я їжджу, співаю по цілому, можна сказати, світу, – я переконалася, що навіть ті ситуації, які видаються нам на перший погляд – от негаразд, чи щось не вдалося, чи щось не так як ти мріяв... – а проходить час, і ти говориш: «Господи, як я Тобі дякую, що тоді цього не сталося!» Чи то я захворіла, чи просто туди не поїхала, чи то я з певною людиною не зустрілася, – тому що це все було несправжнє... Тому для мене це – найважливіше.

Що ж стосується любові, то повірте, це не так легко в суспільстві, в якому не звикли, як це можна любити сторонню людину. Здається, що це дуже важко... Ну, це свою дитину, своїх батьків, – хоча ви теж знаєте, скільки тут буває проблем сімейних. Але зрозуміти, що людина, яка стоїть навпроти тебе

– це унікальне створіння Боже, унікальне, якого ніколи більше не буде! Усміхнутися їй, сказати добре слово – ви знаєте, я впевнена, що ніхто добре слово, добру емоцію не розтопче і злом не відповість. Хоч би й сміялися, говорили, що я – ідеалістка, але я в це глибоко вірю.

– Чи часто ви розчарувалися в людях?

– Ви знаєте, не часто. А можна сказати вам – чому? Мені здається, що я старалася йти до людей так чисто, щоб ці люди також мені «віддавали». Це не тому, що я так вважала: от я так буду, бо хочу, щоб мені віддали. Ні, я розуміла, що, власне, ота відкритість та чистота викликають таку саму енергетику і від людей. А все інше, як не дивно, – ви знаєте по життю, – воно відходило, ніби «відлипало» само собою. Я могла, скажімо, зустрітися з якоюсь людиною і більше ніколи з нею не зустрічатися, – хоча якісь були контакти, проекти, все, що завгодно. Скільки такого було – імпресаріо, мимовільні зустрічі, – а потім я

усвідомлювала, що це – «не моє»: немає ні людського контакту, ні контакту духовного – і це все відпадало...

– Ми вже торкалися того, що є для вас найбільшою чеснотою. А що для вас є найбільшим гріхом? Чого ви намагаєтесь найбільше остерігатись у своєму житті?

– Я дуже боюся зради – дуже! Ну, так батьки виховали, і я дякую їм дуже за це: не вбий, ради Бога, не обмани! – це все – з дитинства, це – дуже глибоко. Але я дуже-дуже боюся зради і стараюся, щоби, не дай Боже, не зрадити іншій людині, бо це – дуже погана річ. Якщо ти, не дай Боже, зробиш це в житті бодай раз, то потім будеш продовжувати робити це й надалі. А це – страшно.

– Дякуємо вам за щирість, за відповіді, які, сподіваюся, заторкують серце так, як торкає серце ваш спів. І дай, Боже, щоби ваш талант справді ще довго й багато років служив на славу Богу і на користь людям.

Розмовляв отець Ігор ЯЦІВ

14 млрд доларів на пропаганді «кінця світу»

Мексика сподівається заробити 14 млрд доларів, розвиваючи «езотеричний туризм», оснований на т.з. «пророцтвах майя». Згідно з повідомленням «Religionen Libertad», мексиканські власті очікують цього року близько 52 млн туристів, які приїжджають сюди у зв'язку з передбачуванним на 21 грудня 2012 року календарем майя «кінцем світу».

Мексика вкладає в цей прибутковий бізнес солідні кошти: у т.з. програму «Mundo Maya» («Світ майя») та «апокаліптичний туризм» влада інвестувала 49 млн доларів. У контексті «езотуризму» різні компанії та приватні особи

проводять «магічні тури» під керівництвом «шаманів», «жерців», «оракулів» тощо. Продовжують зростати замовлення на псевдорелігійні, окультні обряди – «присвячення», «ініціації», подорожі в «місця сили» і т.д.

Загалом «езотеричний» туризм став сьогодні одним із найпопулярніших видів туризму. Найбільший попит мають поїздки на острів Пасхи (Чилі), Мачу-Пікчу (Перу), Пуерта-дель-соль (Болівія) та пустелю Гуахіра (Колумбія). В рамках турів проводяться практики, під час яких «необізнаному» пропонується отримати «справжнє знання». І

хоча «шамани» та «духовні вчителі», як правило, виявляються звичайними шахраями, інколи вони використовують психоактивні речовини, які можуть завдати серйозної шкоди здоров'ю.

Офіційно

ВІДПУСТИ 3 НАГОДИ РОКУ ВІРИ

3 нагоди Року Віри, який у Католицькій Церкві розпочався 11 жовтня 2012 року і триватиме до 24 листопада 2013 року, Апостольський Пенітенціарій видав Декрет про повний відпуст тим вірним, які протягом цього проміжку часу виконають визначені Церквою умови.

У Декреті наголошено, що це вже другий з черги Рік віри у Католицькій Церкві: перший був проголошений у 1967 році Папою Павлом VI з нагоди 1900-ліття мученицької смерті верховних апостолів Петра і Павла. У наш час, що є періодом великих змін, яких зазнає все людство, Вселенський Архиєрей Венедикт XVI проголосив день 50-літнього ювілею від урочистого відкриття II Ватиканського Собору початком другого Року віри, призначеного для визнання правдивої віри та її правильної інтерпретації за допомогою читання та роздумування над Актами Собору та Катехизмом Католицької Церкви. Цією ініціативою Святіший Отець прагне запросити увесь Божий народ, якого він є Вселенським Пастирем, як також й усіх братів у єпископстві, об'єднатись навколо Наступника святого Петра, щоби пригадати цінний дар віри, який ми отримали. Зокрема, у наші часи усі вірні запрошені дати свідчення своєї віри перед іншими в особливих обставинах щоденного життя.

Оскільки кожен християнин змагає до святості, а, отже, дбає про чистоту своєї душі, буде дуже корисним великий дар повного відпусту (індульгенції), який Церква, з огляду на дану їй самим Ісусом Христом владу, подає усім, хто виконає необхідні для цього умови. Апостольська Пенітенціарія, до компетенції якої входить регулювати уділення та вживання повних відпустів, пояснювати правильне значення індульгенцій та розбуджувати побожне бажання вірних їх отримувати, заохочена Папською Радою сприяння новій евангелізації, з увагою до душпастирських вказівок для Року Віри Кон'грегації доктрини віри, визначила наступні вимоги, через дотримання яких вірні зможуть отримати щедрі духовні плоди.

Протягом усього Року віри, від 11 жовтня 2012 року до 24 листопада 2013 року, окремі вірні, які щиро розкаялися, належно висповідалися, прийняли Святе Причастя та моляться в наміреннях Святішого Отця, зможуть отримати повний відпуст дочасних кар для себе за особисті гріхи і для померлих:

а) щоразу, як вислухають бодай три проповіді протягом Святих Місій, або, принаймні, три лекції про Акти II Ватиканського Собору і про питання Катехизму Католицької Церкви, у будь-якому храмі чи відповідному місці;

(Закінчення на 13 стор.)

ЯК ПЕРЕМОГТИ ЗЛОГО ДУХА? 7 МЕТОДІВ

(Початок – на 1 сторінці.)

ЩИРА ДОВІРА ДО БОГА

Першою умовою захисту від впливу «бабок», магів чи злих духів є віра в Бога і уповавання лише на Нього. У Декалозі (10 Божих Заповідях) Господь ставить цю заповідь на перше місце. Людина, яка справді всю надію покладає на Бога, перестає боятися фатуму, чар, злого духа. Святе Письмо твердить, що для віруючої людини Бог стає як скеля опори, надійний притулок, вірний щит і непереможна твердиня (Пс. 46; 59).

Глибоке довір'я до Бога вражає в саму серцевину планів демона, який робить все, аби ми тремтіли перед ним і у вірі концентрувалися на ньому більше, ніж на Бозі.

Чимало екзорцистів наголошують: злий дух «харчується» нашими страхами. Тому Біблія навчає, що мусимо мати страх Божий і не піддаватися страхам людським. З цього виходить, що необхідно перекрити всі канали, через які сатана може роздувати людські страхи і віру в могутність магії та злих духів. На практиці таким каналом розпалювання в людини страхів і віри у всемогутність сил п'їтьми є спеціальна кіноіндустрія (відповідна фантастика, містика, жахи), спеціальні комп'ютерні ігри, окульти шоу. Тому християнам варто навчитися вибирати, які фільми дивитися і якими іграми розважатися.

ПОКАЯННЯ

Плід живої віри – покаяння, відмова від гріхів і зміна життя в кращу сторону. Саме покаяння дає людині можливість почати користуватися потужними засобами порятунку – святими та-

їнствами. Сатана знає про величезну силу, яку будить в людині покаяння, а тому чинить усе, аби людина не захотіла змінитися і відірватися від гріха.

Демон часто користується «звичайними» психологічними методами: втягнути людину в гріхи так, аби вона думала, що від них залежить життя і щастя. Злий дух діє через найрізноманітніші страхи, маніпуляції емоціями і всім тим, що Церква відносить до семи головних гріхів. Тому порвати з гріхом – це відмовитися від зла і довіритися Богові, навіть коли по-людськи це

може здаватися божевіллям, прорашем або чимось неможливим.

Важливою ознакою справжнього покаяння є не лише внутрішня зміна життя, але й конкретні зовнішні дії. Іншими словами, розрив зв'язку з сатаною і гріхом повинен статися не лише в душі, а й у зовнішній поведінці. Практично це означає, що необхідно позбавитися від всіх предметів, пов'язаних з демонами: символів, амулетів, магічних фігурок, татувань, картинок, фільмів, текстів. А замість цих предметів по-

мешкання обов'язково слід заповнити речами, які транслюватимуть нам Бога (розп'яття, ікони, освячені предмети, християнська література і фільми тощо).

ТАЇНСТВА

Кожне з семи таїнств – це потужний інструмент протистояння з Богом. Неспроста Ісус залишив Церкви ці незвичайні знаки, через які Він діє особисто у співтоваристві вірних. Тому християнинові слід пізнавати, що означає кожне таїнство і навіть Бог бажає діяти таким чином.

Потрібно максимально, наскільки це можливо, використовувати ці Божі інструменти захисту і спасіння. На практиці це означає, що не можна надовго відкладати таїнство, якщо можна приступити до нього зараз. У сучасному світі можна зауважити дуже хитру стратегію сатани – відвести людей від таїнств. Інколи навіть нібито ві-

ЖИВА МОЛИТВА

Покаяння – це не мета, а лише засіб. Його ефектом повинні стати прощення і єднання з Богом, ближніми та самим собою. Багато екзорцистів зауважують, що воротами важких гріхів і каналом впливу злого духа часто стають невірні психологічні конфлікти, емоційні рани, заздрість, ненависть, непрості помилки і т.д. Чимало прихованих гріхів можуть маскуватися в глибині нашої підсвідомості роками. Через це віруючі люди можуть відчувати внутрішній дискомфорт, відсутність спокою в серці при, здавалося б, ідеальному християнському житті. І лише під час глибокої молитви про спасіння і внутрішнє оздоровлення часто настає момент відкриття: спливають заховані в дитинстві чи молодості приховані образи, які не переставали отруювати життя і блокували дію Божої благодаті. Плодом такої молитви-відкриття має бути так звана «генеральна» сповідь (за все життя або за якийсь життєвий період) і ще більше єднання з Богом, ближніми і самим собою.

Окрім індивідуальної молитви, кожна людина має можливість звернутися за допомогою до інших: людей та ангелів. Напевно, немає потреби пояснювати, яку велику силу має молитва святої людини, а наскільки могутню потужність має молитва цілої групи святих. Тому Бог створив Церкву як співтовариство людей, які можуть підтримати один одного в боротьбі за Рай.

У справі захисту від злого духа багатовікова практика Церкви підказує, що особливо варто звертатися в молитві до Богоматері, архангела Михаїла, ангела-хоронителя, святих заступників. Не треба соромитися просити про молитву не лише тих, хто на небесах, але й співтовариство Церкви на землі чи окремих віруючих (духовних або світських). Крім того, існують спеціальні молитовні богослужіння, які мають величезну екзорцистичну силу: вервиця, Хресна дорога тощо.

віруючі люди придумують смішні відмовки, аби не приймати хрищення, вінчання, святе Причастя, сповідь і так далі. Людина в цьому завжди програє, а виграє лише сатана.

Віруючим, яким здається, що таїнства не діють у їхньому житті, варто попросити священника про відтворення благодаті кожного таїнства. На практиці це означає, що слід заново переосмислити значення кожного таїнства і почати приймати його більш усвідомлено, гідно, відкритися для тієї благодаті, яку дає нам Господь Бог.

Офіційно

У справі молитви екзорцисти також відзначають, що слід часто звертатися до роздумів про Христові страждання, рани, кров, адже саме через Ісусові страсти ми були відкуплені і був остаточно переможений сатана. Під час молитви треба остерігатися нав'язання контакту зі злим духом через заклики, накази йому і так далі. Потрібно молитися до Бога або закликати до заступництва ангелів і святих, а безпосередній контакт зі злим духом слід залишити фахівцеві (священникові-екзорцисту), який знає, що і як робити.

БІБЛІЯ

Недооціненим способом захисту від злого духа і поглиблення життя з Богом серед вірних є читання Святого Письма. Читати Біблію (особливо Новий Завіт) треба щодня, але не як текст, а як відкриття, особливий спосіб контакту з Богом через слухання і роздуми над Його Словом. У св. Письмі криється сила звільнення і освячення людини. Тому від початку християнства в Церкві сформувалися різноманітні способи молитви з допомогою Слова Божого. Серед них особливо відома Літургія Часів (Бревіарій). Для духовенства вона є обов'язковою щоденною молитвою, але в наш час чимало і світських вірних активно звертаються до цього способу молитви по Біблії. Боже Слово має неймовірну, за людськими мірками, силу захисту від злого духа, сприяє зміні людського життя в кращу сторону.

САКРАМЕНТАЛІЇ

Могутнім інструментом захисту від злого духа і просвічення людини є так звані сакраменталії. Це благословення і освячення, які здійснює священник. Найпоширеніші з них – це благословення людини, освячення води, солі, інших предметів або місць. З точки зору захисту від злого духа величезну роль відіграє той факт, коли якимось місцем чи предметом особливим чином присвячуються Богові, стають Його «територією і власністю». З цим пов'язаний про-

стий висновок: сатана не може володарювати над тим, що не є його; злий дух повністю розпоряджається лише тими людьми і речами, які були віддані в його володіння. Тому християнин повинен завжди уникати предметів, які можуть бути власністю демона.

У практиці діяння Господа Бога через сакраменталії виражається в тому, що католики обов'язково просять священника поблагословити й освятити їхнє помешкання, важливі предмети вжитку (наприклад, автомобілі). З давніх часів християни прагнуть мати у себе вдома освячену або спеціально екзорцизовану воду, сіль чи оливу, які використовуються як знаки прийняття Божого благословення.

Наочними знаками нашого віддання Богові є настінні хрести та ікони в кімнатах. А знаком нашого особистого віддання під Божу опіку можуть бути такі сакраменталії, як натільні хрестики та

медалики із зображенням Христа. Всі ці знаки мають бути обов'язково присвячені Богові через священниче благословення.

Разом з тим існує велика небезпека, що при використанні сакраменталій людина може ставитися до них як до магічних предметів. Тому ніколи не можна забувати, що діє не сама вода, сіль чи ікона, а Господь Бог, а освячені речі є лише знаками, які зовні виражають таємницю Божого діяння.

СПІВТОВАРИСТВО ЦЕРКВИ

Багато екзорцистів наголошує на тому, що величезну оборонну роль у нашому духовному житті відіграє контакт із Церквою, зі співтовариством вірних. Практика показує, що гріх замикає людину, створює свого роду стіну між нею і зовнішнім світом. Коли в життя людини входить злий дух (через спокуси, гріхи, одержимість), то він ще більше прагне ізолювати людину від Бога й оточення. У цей момент демон веде масштабну роботу, аби всередині цих «замурованих» душ створити пекло, поступово руйнуючи людину духовно, психологічно, а потім – і фізично. Тому найкращим способом протистояння демонічній ізоляції, аби не дозволити себе знищити, є контакт зі співтовариством Церкви, де особливим чином діє Господь Бог.

Коли людина щиро переживає покаєння, то в неї виникає при-

на також знає, що в час покаєння людина шукає Бога в духовному співтоваристві, тому він прагне перехопити душу, створюючи імітацію святого співтовариства. Внаслідок цього постають всілякі секти – замкнуті групи людей, що загубилися в духовних пошуках. Звичайне місце Бога там займає гуру, пророк, лідер або якийсь (злий) дух. Однак сатана не може повністю імітувати Боже співтовариство, а тому в демонічному оточенні духовне замінюється емоційним, розумна віра – забобонами, а вільність дітей Божих – тоталітарним поклонінням зомбі.

Важко навіть висловити, наскільки важливу роль грає контакт зі здоровим християнським співтовариством. Церква відкриває перед людиною такі перспективи духовного розвитку і творчості в стосунках із Богом, що деяких людей навіть лякає ця свобода і прозора мудрість. Відповідальне і вільне співтовариство Церкви – це простір не лише для духовного, але й фізичного контакту з реально присутнім Богом (Пресвята Євхаристія). Він діє тут особливим чином (святі таїнства, священство) і говорить з великою силою (Біблія, молитва). Фактично 100%-на гарантія забезпечення повним набором інструментів оборони від злого духа і зцілення людини зводиться до одного місця і співтовариства – Церкви.

У перемозі над дияволом можна бути упевненим лише тоді, коли перебуваєш у єдності перевіреної і розумної Христової віри, яка не залежить від капризів всіляких гуру і більше слухає Бога, аніж людей. Тим більше, що на цій дорозі перемоги і звільнення ми не перші. Досить заглянути в тисячоліття католицької дороги і перейняти досвід мільйонів наших попередників, віра яких перемогла сатану і привела їх до Божого Царства.

о. Андрій РИЛКО,
викладач Вищої
духовної семінарії
в Пінську

б) щоразу, як відвідають з паломництвом одну з Папських базилік, одні з християнських катакомб, один із катедральних храмів, одне зі святих місць, визначене місцевим Ординарієм (епархом) на Рік віри (наприклад, Менші Базиліки і Санктуарії, присвячені Пречистій Діві Марії, святим апостолам і святим покровителям) і візьмуть там участь у якомусь літургійному богослужінні або, принаймні, залишаться на якийсь достатній час для зосередження з побожними роздумуваннями, закінчуючи їх проказуванням молитви «Отче наш», «Вірую» (у будь-якій дозволеній формі), призиванням Пречистої Діві Марії і, відповідно до обставин, святих апостолів чи покровителів;

в) щоразу, як у дні, визначені місцевим ієрархом на Рік віри (наприклад, у Господські чи Богородичні празники, у празники з нагоди святих апостолів чи покровителів, у празник посвячення Базиліки святого Петра), у будь-якому святому місці, візьмуть участь в одному з урочистих євхаристійних богослужінь чи у Літургії Часів, додаючи до цього молитву «Вірую», у будь-якій дозволеній формі;

г) коли протягом Року віри, у будь-який вільно обраний день, під час відвідин баптистерію чи іншого місця, в якому отримали святу Тайну Хрищення, відновлять хресні обітници у будь-якій дозволеній формі.

Далі у Декреті зазначається, що дієцезіяльні та епархіяльні єпископи, як також і ті, хто, згідно з правом до них прирівняний, у найбільш придатний у цьому часі день, з нагоди головного богослужіння (наприклад, 24 листопада 2013 року, у празник Ісуса Христа – Царя Всесвіту, яким буде закритий Рік віри), зможуть уділити Папське благословення з повним відпустом, від якого матимуть користь усі вірні, які отримають це благословення.

Щиро розкаяні вірні, які з серйозних причин не матимуть можливості взяти участь у цих урочистих богослужіннях, (як, наприклад, клявзурові монахині, анахорети та ереміти, в'язні, похилі віком, хворі, як також ті, хто перебуває в лікарнях та інших місцях опіки, безперервно працюють з хворими тощо), отримають повний відпуст на тих самих умовах, якщо духовно та в думках єднатимуться з присутніми вірними, особливо тоді, коли слова Вселенського Архирея чи дієцезіяльних (епархіяльних) єпископів транслюватимуться по телебаченню чи радіо, прокажуть у своєму домі чи там, де їх застане перешкода (наприклад, у капличці монастиря, лікарні, домі опіки, тюрмі) молитву «Отче наш», «Вірую» (у будь-якій дозволеній формі) та інші, відповідні до Року віри, молитви, жертвуючи свої терпіння чи труднощі власного життя.

Далі Апостольський Пенітенціарій, прагнучи уможливити якомога більшої кількості вірних доступ до святої Тайни Покаєння та отримання Божого прощення, заохочує місцевих ієрархів надати канонікам та іншим священникам при катедральних храмах, чи навіть при інших, визначених на Рік віри, церквах поширені повноваження при уділенні святої Тайни Сповіді, дозволяючи їм розгрішати від гріхів, розрішення від яких застережене єпископами.

Радіо Ватикан

Ісказав Господь Бог:
Не добре, щоб бути чоловіку самотнім. Створю йому поміч, подібну до нього.

(Буття 2-18)

1) Всі читачі нашої Клубної сторінки знайомств, які зацікавилися оголошенням будь-кого із членів Клубу, але, які особисто не є членами християнського Клубу знайомств «Наша дружна родина» (КЗНДР), повинні знати те, що перед дзвінком вподобаній особі потрібно спочатку зателефонувати координатору КЗНДР і отримати інформацію стосовно умов діяльності даного Клубу знайомств;

2) Телефони, які відкрито подають наші члени Клубу знайомств в своїх оголошеннях, призначені тільки для спілкування членів Клубу між собою;

3) Стосовно всіх питань про діяльність КЗНДР, в тому числі і про умови членства в Клубі – запрошую звертатися до координатора КЗНДР при газеті «Мета» п. Олександра РОМАНЮКА за тел.: +3-(066)-657-51-40 (пн., ср., пт. – з 15.00 до 19.00; або у: вт., чт. – з 11.00 до 15.00);

4) З червня 2008 року публікація всіх оголошень в рубрику «БАЖАЮТЬ ПОЗНАЙОМИТИСЯ» платна. В конверт на адресу Клубу знайомств при газеті «Мета» потрібно вложити:

а) заповнену анкету; б) копію чеку про сплату коштів.

Номер рахунку: «Кредобанк», МФО - 325365; код отримувача - 2195527115; р/р - 2620901949932; Галимурска І.П.; Сума платежу: 15 гривень; Призначення платежу: поповнення рахунку.

При відсутності чеку про сплату коштів анкети не будуть опубліковані.

5) Послуга по ознайомленню з анкетними даними всіх членів КЗНДР, які розміщені в попередніх номерах газети «Мета» в рубриці «БАЖАЮТЬ ПОЗНАЙОМИТИСЯ» – надається тільки для членів КЗНДР!

Листи в християнський Клуб знайомств КЗНДР надсилайте на адресу редакції газети «Мета»:

Християнський Клуб знайомств (КЗНДР), координатору, редакція газети «Мета», площа св. Юра, 5, м. Львів Україна, 79000 Координатор КЗНДР Олександр РОМАНЮК.

До уваги пишувачів!

1) З № 10 (89) газети «МЕТА» оголошення № 41 (чол.) – знято з публікації;

2) Всім запрошеним на індивідуальну зустріч із координатором КЗНДР потрібно мати з собою: а) паспорт; б) відповідний документ, який засвідчує причину самотності даної особи. Пункт (б) стосується: а) розлучених осіб з церковним уневаженням їх попереднього подружжя; б) вдівців та вдів;

3) Координатор КЗНДР не проводить листування з допи-

Бажають познайомитися

ЧОЛОВІКИ:

37) група «Н»: ОЛЕКСАНДР. Українець, греко-католик, 20.04.1959 р.н.; ріст – 185 см.; вага – 89 кг.; очі – карі; волосся – brunet; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – ширий, доброзичливий, уважний, відвертий, активний; захоплення, інтереси: – наука, спорт, активний та здоровий спосіб життя; (11) – вродлива, здорова, шира, природна brunетка до 30 р.; ріст не менше 165 см.; можливо: розлучена, ЦУП (церк. уневаж. подр.); із здоров. дітиною; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – лікар; (15) – матер. та житлово незалежний; (16) – м. Львів; контакт. тел.: +3-(067)-906-76-55.

39) група «Н»: ІГОР. Українець, греко-католик, 07.11.1959 р.н.; ріст – 183 см.; вага – 93 кг.; очі – карі; волосся – чорне; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – настирливість в досягненні мети; захоплення, інтереси: – краєзнавство, історія, нумізмика; (11) – взаємна симпатія; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – лікар; (15) – матер. та житлово незалежний; (16) – Львівська обл.; контакт. тел.: 0-(259)-3-33-38.

40) група «Б»: ФРАНИК. Українець, християнин, 04.02.1941 р.н.; ріст – 171 см.; вага – 67 кг.; очі – (-); волосся – (-); (7) – середній; (8) – знайдіть; (10) – працюючий, рухливий, люблю спорт; захоплення, інтереси: – збудував хату, займаюся репетиторством по математичі і фізиці; (11) – вік 61-66 р.; вага < 80 кг., ріст < 170 см.; (12) – (-); (13) – 14 місяців; (14) – вдівець; мета знайомства: – створення сім'ї; (15) – 2 незалежні доньки, 4 внуки, всі живуть окремо; професія: – інженер-радіст, пенсіонер; (17) – матер. та житлово незалежний, проживаю сам; (18) – Львівська обл.; Винники; контакт. тел.: +3-(067)-852-80-58.

43) група «Б»: МИХАЙЛЮ. Українець, греко-католик, 19.04.1959 р.н.; ріст – 170 см.; вага – 85 кг.; очі – карі; волосся – руське; (7) – задовільний; (8) – не маю; (10) – спокійний, врівноважений, освічений; захоплення, інтереси: – різні; (11) – врівноважена, освічена, добра; (12) – так; (13) – 15 років; (14) – отримав церковне уневаження подружжя; (15) – сину 18 років; професія: – інженер; (17) – матер. та житлово незалежний; (18) – народилася: – Львівська обл.; проживаю: – м. Львів; контакт. тел.: +3-(097)-496-27-77.

44) група «Н»: БОГДАН. Українець, греко-католик, 19.10.1975 р.н.; ріст – 161 см.; вага – 79 кг.; очі – карі; волосся – руське; (7) – задовільний; (8) – не маю; (10) – добрий, врівноважений; захоплення, інтереси: – флористика, подорожі, соціальна активність; (11) – взаєморозуміння; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – бухгалтер,

тимчасово не працюю; (15) – матер. та житлово незалежний; (16) – Львів-Винники; контакт. тел.: +3-(096)-476-63-28.

45) група «Н»: АНДРІЙ. Українець, православного обряду, 03.12.1968 р.н.; ріст – 174 см.; вага – 67 кг.; очі – карі; волосся – шатен; (7) – добрий; (8) – куриння, кидаю; (10) – добрий, темпераментний; захоплення, інтереси: – англійська мова, наука, політика, комп'ютер; (11) – порядність; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – перекладач; (15) – матер. та житлово незалежний; (16) – м. Львів; контакт. тел.: +3-(096)-265-29-56.

46) група «Н»: ІГОР. Українець, греко-католик, 30.01.1970 р.н.; ріст – 174 см.; вага – 76 кг.; очі – карі; волосся – темне; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – відповідальний, добрий, працюючий, порядний; захоплення, інтереси: – різноманітні, здоровий спосіб життя; (11) – приємної зовнішності, в/о; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – інженер-технолог; (15) – матер. незалежний, проживаю з батьками; (16) – Львівська обл.; контакт. тел.: +3-(098)-285-49-64.

47) група «Н»: РОСТИСЛАВ. Українець, православного обряду, 08.11.1972 р.н.; ріст – 172 см.; вага – 60 кг.; (7) – відмінний; (8) – не маю; захоплення, інтереси: – вивчення історичних та релігійних місць; (11) – порядна, добра, спокійна; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – експедитор; (15) – матер. та житлово незалежний; (16) – м. Львів; контакт. тел.: +3-(097)-187-24-47.

48) група «Н»: ОЛЕГ. Українець, греко-католик, 27.07.1977 р.н.; ріст – 165 см.; вага – 65 кг.; очі – сірі; волосся – темне; (7) – здоровий, є вада в ходбї; (8) – не маю; (10) – врівноважений, щирий, порядний, оптиміст; захоплення, інтереси: – спорт, музика та інші; (11) – врівноважена, добра, порядна дівчина без ш/з; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – взутцевик, зараз не працюю; (15) – матер. незалежний, проживаю з батьками; (16) – м. Львів; контакт. тел.: +3-(095)-500-87-05.

49) група «Н»: ЮРІЙ. Українець, греко-католик, 18.06.1973 р.н.; ріст – 180 см.; вага – 75 кг.; очі – карі; волосся – чорне; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – врівноважений, порядний, спокійний; захоплення, інтереси: – спорт, музика читання та інше; (11) – врівноважена, добра, порядна дівчина; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – електро-освітловач; (15) – матер. незалежний, проживаю з батьками; (16) – м. Львів; контакт. тел.: +3-(067)-423-33-32.

ЖІНКИ:

63) група «Н»: ОКСАНА. Українка, греко-католичка, 05.03.1967 р.н.; ріст – 176 см.; вага – 65 кг.; очі – зелені;

ХРИСТИЯНСЬКИЙ КЛУБ ЗНАЙОМСТВ «НАША ДРУЖНА РОДИНА»

Нехай Вам всім пощастить у житті!

волосся – темно-руське; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – врівноважена, романтична, відповідальна; захоплення, інтереси: – подорожі, активний відпочинок, рукоділля; (11) – інтелігентний, рішучий, товариський, відповідальний; (12) – так; (13) – товариські стосунки, створення сім'ї; професія: – службовець; (15) – проживаю з батьком, матеріально незалежна; (16) – м. Львів; контакт. тел.: +3-(067)-453-27-09.

64) група «Н»: ПРИНА. Українка, греко-католичка, 17.11.1958 р.н.; ріст – 162 см.; вага – 70 кг.; очі – зелені; волосся – шатенка; (7) – задовільний; (8) – не маю; (10) – спокійна; захоплення, інтереси: – різноманітні; (11) – серйозний, працюючий, не обтяжений проблемами; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – повар; (15) – матер. і житлово незалежна; (16) – м. Львів; контакт. тел.: +3-(098)-570-56-22.

65) група «Н»: ГАЛІНА. Українка, православна, 20.03.1973 р.н.; ріст – 160 см.; вага – 50 кг.; очі – карі; волосся – каштанове; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – чуйна, товариська, весела; захоплення, інтереси: – духовне життя, природа, подорожі; (11) – чесність, побожність, доброта; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – робота у сфері обслуговування; (15) – матеріально незалежна, проживаю з батьками; (16) – Рівненська обл.; контакт. тел.: +3-(098)-922-39-05.

67) група «Б»: ЯРИНА. Українка, греко-католичка, 29.05.1969 р.н.; ріст – 176 см.; вага – 85 кг.; очі – карі; волосся – шатенка; (7) – добрий; (8) – інколи паління; (10) – енергійність, відповідальність, чесність, доброта; захоплення, інтереси: – краєзнавство, подорожі, фото/відеозйомка, рукоділля; (11) – добрий, порядний, чесний, самодостатній; (12) – так; (13) – 7 років; (14) – ЦУП (церк. уневаж. подр.); (15) – дітей не маю, але планую; професія: – лікар; (17) – матер. і житлово незалежна; мета знайомства: – створення сім'ї; (18) – м. Львів; контакт. тел.: +3-(098)-507-03-18.

68) група «Н»: ОЛЬГА. Українка, греко-католичка, 14.01.1958 р.н.; ріст – 175 см.; вага – 68 кг.; очі – карі; волосся – чорне; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – врівноважена, надійна, порядна; захоплення, інтереси: – вишивка, картини, театр, фітотерапія, природа, квіти, замки; (11) – лікар, інтелігентний, господар, життєрадісний, розумний; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – провідний економіст; (15) – матер. і житлово незалежна, маю власний будинок; (16) – народилася: – Львівська обл.; проживаю: – м. Львів; контакт. тел.: +3-(067)-672-23-69.

69) група «Н»: ГАЛІНА. Українка, греко-католичка, 11.06.1977 р.н.; ріст – 165 см.; вага – 55 кг.; очі – голубі; волосся – руське; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – працююча, доброзичлива,

свачами. Консультації по всім запитанням, які виникають у дописувачів, координатор КЗНДР проводить за вказаним вище телефоном та графіком роботи;

4) До друку в газету не допускаються оголошення від тих дописувачів, які не виконують вимог концепції для членів Клубу, а саме:

– не були на індивідуальній зустрічі та розмові з координатором КЗНДР;

– не отримали безпосередньої (від координатора Клубу) усної інформації та персональної листівки «Пам'ятка...» щодо правил членства в КЗНДР та бланку клубної анкети відповідної групи («Н» або «Б») для індивідуального заповнення;

– не відповідають на всі пункти «Анкета...» – зокрема: сімейний стан, тривалість самотнього життя – (це стосується дописувачів групи «Б»);

– не вказують свій контактний телефон (так як спілкування між членами Клубу знайомств проводиться виключно по телефону);

– не провели оплату коштів поштою за публікацію оголошення або через неуважність надсилають кошти на інший рахунок;

– надсилають інформацію про себе листом на бланках не встановленої у Клубі форми і т.п. Будьте уважні!

відповідальна, врівноважена; захоплення, інтереси: – спорт, музика, подорожі; (11) – приємної зовнішності, до 38 р., без ш/з та судимостей, працюючий, бажано з вищ. освітою; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – вчитель англ. мови; (15) – матер. і житлово незалежна; (16) – м. Львів; контакт. тел.: +3-(067)-717-50-02 або +3-(093)-845-32-33.

70) група «Б»: СВПЛЛАНА. Українка, православного обряду, 06.09.1966 р.н.; ріст – 156 см.; вага – 50 кг.; очі – карі; волосся – руське; (7) – задовільний; (8) – не маю; (10) – добра, романтична, надійна, акуратна, працелюбна, чуйна; захоплення, інтереси: – музика, театр, читання, подорожі; (11) – працюючий, надійний, щоби не пив і не курив; (12) – так; (13) – 16 років; (14) – вдова; (15) – сину 21 рік, здоров'я задовільне, працює продавцем; професія: – вихователь д/у, приватна діяльність; (17) – матеріально незалежна, проживаю з сином і мамою; мета знайомства: – створення сім'ї; (18) – Буський р-н, м. Буськ; контакт. тел.: +3-(097)-223-43-40.

73) група «Н»: ГАЛІНА. Українка, греко-католичка, 08.05.1980 р.н.; ріст – 170 см.; вага – 65 кг.; очі – сіро-зелені; волосся – руське; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – спокійна, романтична; захоплення, інтереси: – подорожі, музика, читання книг; (11) – відповідальний, чесний, добрий; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – соціальний працівник; (15) – матер. незалежна, проживаю з батьками; (16) – м. Львів; контакт. тел.: +3-(097)-626-56-34.

74) група «Н»: ОКСАНА. Українка, греко-католичка, 23.07.1982 р.н.; ріст – 153 см.; вага – 70 кг.; очі – карі; волосся – коричневе; (7) – задовільний; (8) – не маю; (10) – працюючий; захоплення, інтереси: – спілкування з людьми; (11) – без шкідливих звичок, добрий; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – бухгалтер, менеджер з реклами; (15) – матер. і житлово незалежна; (16) – м. Львів; контакт. тел.: +3-(098)-235-57-92.

75) група «Н»: ЛЮБА. Українка, греко-католичка, 12.08.1971 р.н.; ріст – 168 см.; вага – 80 кг.; очі – карі; волосся – руське; (7) – здорова, незначна вада в ході; (8) – не маю; (10) – спокійна, відповідальна; захоплення, інтереси: – вишивання; (11) – бажання створити сім'ю та мати дітей; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – медичний працівник; (15) – матер. і житлово незалежна; (16) – м. Львів; контакт. тел.: +3-(067)-680-65-05.

76) група «Н»: НАТАЛІЯ. Українка, православна, 02.07.1976 р.н.; ріст – 160 см.; вага – 57 кг.; очі – зелені; волосся – руське; (7) – задовільний; (8) – не маю; (10) – спокійна, добра, товариська; захоплення, інтереси: – подорожі, мови, читання книг, релігія; (11) – добрий, чесний, порядний, без ш/з; (12) – так;

(13) – створення сім'ї; професія: – вчитель; (15) – матер. незалежна, проживаю з родиною; (16) – м. Львів; контакт. тел.: +3-(093)-718-27-98.

77) група «Н»: ОЛЬГА. Українка, православна, 02.01.1979 р.н.; ріст – 157 см.; вага – 50 кг.; очі – карі; волосся – каштанове; (7) – добрий; (8) – не маю; захоплення, інтереси: – різноманітні; (11) – добрий, серйозний; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – менеджер; (15) – проживаю з батьками; (16) – м. Львів; контакт. тел.: +3-(093)-701-71-78.

78) група «Н»: МАРИЯ. Українка, греко-католичка, 09.03.1979 р.н.; ріст – 175 см.; вага – 59 кг.; очі – зелені; волосся – каштанове; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – добра, чуйна, сором'язлива; захоплення, інтереси: – література, музика, подорожі, спілкування; (11) – чесний християнин, добрий, надійний; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – бібліотекар; (15) – матер. і житлово незалежна; (16) – м. Львів; контакт. тел.: +3-(096)-613-65-17.

79) група «Б»: ГАЛІНА. Українка, греко-католичка, 23.04.1984 р.н.; ріст – 172 см.; вага – 73 кг.; очі – сірі; волосся – каштанове; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – спокійна, товариська, доброзичлива; захоплення, інтереси: – активний відпочинок, подорожі, рукоділля, читання книг; (11) – без шкідливих звичок, добрий, врівноважений; (12) – так; (13) – 2 роки; (14) – вдова; (15) – дітей не маю; професія: – HR-менеджер; (17) – матер. і житлово незалежна; мета знайомства: – створення сім'ї; (18) – народилася: – Львівська обл.; проживаю: – м. Львів; контакт. тел.: +3-(097)-504-49-28.

80) група «Н»: ЛЮБОВ. Українка, греко-католичка, 25.04.1968 р.н.; ріст – 164 см.; вага – 54 кг.; очі – карі; волосся – темно-руське; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – чуйна, добра, весела, романтична; захоплення, інтереси: – музика, подорожі, театр; (11) – надійний, добрий, не обтяжений проблемами; (12) – так; (13) – створення сім'ї; професія: – адміністратор (сфера обслуговування); (15) – матер. і житлово незалежна; (16) – народилася: – Львівська обл.; проживаю: – м. Луцьк; контакт. тел.: +3-(098)-618-59-70; +3-(050)-968-68-14.

81) група «Б»: ОЛЕНА. Українка, греко-католичка, 21.03.1965 р.н.; ріст – 154 см.; вага – 45 кг.; волосся – темно-руське; (7) – добрий; (8) – не маю; (10) – врівноважена, вірна, терпляча; захоплення, інтереси: – спорт, музика, езотерика, подорожі; (11) – самостійний, з почуттям гумору; (12) – так; (13) – 10 років; (14) – вдова; (15) – син 11 років, захопл.: конструктори, книги, малювання; професія: – домогосподарка; (17) – матер. і житлово незалежна; мета знайомства: – створення сім'ї; (18) – м. Львів; контакт. тел.: +3-(063)-319-60-80.

Хвороба суспільства

ТВЕРЕЗІ БАТЬКИ – ТВЕРЕЗІ ТА ЗДОРОВІ ДІТИ

Прогулюючись вулицями, не раз можна побачити молодих батьків, які, крокуючи за візком, милуються своїм дитинчам. Але дедалі частіше трапляються випадки, коли замість оберігання свого паростка від несприятливого середовища, через свою необізнаність та несвідоме ставлення батьки стають прикладом шкідливих звичок. Інколи серце обливається сльозами, коли бачиш молоду маму чи батька, які в одній руці тримають дитину, а в другій – сигарету чи пиво. На будь-які зауваги можна лише почути: «Дитина ще нічого не розуміє», «вона ще маленька», «вона знає, що це – кака» і т.д. Невже батьки думають, що їхні малюта справді нічого не розуміють? І як тут не пригадати слова з Євангелія від Матея: «Коли сліпий веде сліпого – обоє до ями впадуть» (Мт. 14, 14).

від 1 до 5 років. У цей час формується темперамент та закладаються основи світогляду. Тому саме в цей період дуже важливо закласти у свідомості дитини те, що батьки хочуть бачити у майбутньому (до речі, це прекрасно знали педагоги ордену єзуїтів: до єзуїтських колеґіумів, як правило, приймалися діти до 5 років).

Першою життєвою школою дитини є сім'я. Батьки, без сумніву, виховують дітей за своєю подобою. Зазвичай, не помічаючи й не усвідомлюючи фізичної та психологічної згубності своїх шкідливих звичок, батьки передають їх своїм дітям. Дослідженнями ВООЗ доведено: якщо в сім'ї один курець, існує 30-35% імовірність, що дитина також куритиме; якщо обидва батьки курять – цей показник для дитини зростає до 70-85%. У свідомих сім'ях усе навпаки: менше 5% дітей

Тому в уяві дитини закладається зразок для наслідування найрідніших людей.

Позитивний образ включає не самих батьків, а їхню поведінку. Коли дитина з цікавістю розглядає, як тато з мамою випускають з рота дим, вона думає, що це – добре. Побачивши це декілька разів, малюк захоче повторити за ними і потягнеться по сигарету. Батьки майже панічно заберуть її з дитячих рук говорячи: «Не можна, бо це «кака!»» Минає час, і дитина знову бачить політ синього диму з рота батьків. Знову потягнеться по сигарету, і знову – «кака». Черговий раз, споглядаючи за подібними «обрядами», у свідомості дитини виникає парадоксальний стан: з одного боку, батьки дарують любов, тепло та ласку і навчають того, що вміють самі, а з другого – курять загадкові «білі палички», але забороняють це дитині. Парадокс! Знаходячись у такій невизначеності, дитина не може раціонально осмислити цієї заборони, адже батьки не пояснили, чому вони їй це забороняють (і взагалі, частка «не-викикає протидію»). Але образ добрих та найкращих батьків стає для дитини міцним підґрунтям позитивного відношення до куріння. І ось саме розуміння цього механізму бракує більшості сучасних молодих батьків.

Те саме стосується й алкогольних напоїв. Змалечку дитина бачить свята з пишними столами, на яких красуються «особливі пляшечки». Із

них у блискучі наглансовані чарки та фужери наливається якась «диво-рідина». При цьому звучить музика, гарні слова, звідусіль лунає сміх, а на обличчях – щирі посмішки. Після прийняття «чудо-еліксирів» тато з мамою та й усі гості стають веселішими, добрішими, ба, навіть кумедними. Дитині подобається такий образ застілля. Рано чи пізно вона також потягнеться до чарки, бажуючи наслідувати поведінку батьків – випити тієї загадкової «веселої водички». У такий спосіб дитина, попри свою волю та волю батьків, буде ставитися до алкоголю тільки позитивно.

Коли ж уже самі батьки дають своїм дітям алкоголь, то це, без перебільшень, можна вважати фізичним та психологічним зґвалтуванням. Фізичне полягає в тому, що батьки насильно позбавляють дитину її природного тверезого стану, а психологічне – батьки створюють позитивний образ вживання алкоголю у свідомості дитини на майбутнє.

Батьки повинні усвідомити: діти переймають їхню поведінку. Тому дитині потрібно забезпечити максимально сприятливе середовище для її повноцінного психологічного та фізичного розвитку. Тільки батьківська тверезість може бути запорукою тверезості та здоров'я дітей. Тверезі батьки – тверезі діти; твереза сім'я – здорове суспільство та міцна держава.

Ярослав СТАСІВ

Подібно обертається батьківська «сліпота» щодо своїх шкідливих звичок, коли батьки курять або вживають алкоголь – вони сліпо руйнують своє здоров'я. Тією ж дорогою – дорогою своїх залежностей – батьки тягнуть за собою свою дитину. Тільки одиниці по-справжньому задумуються над зауваженнями, висловленими збоку.

***

Дитина подібна до губки – всмоктує з навколишнього світу геть усе. При цьому вона ще не може відрізнити хороше від поганого. Період найбільш інтенсивного пізнання триває у віці

також стають курцями та/або питущими.

Механізм психологічної адаптації, а насправді – насильного втягнення дитини до шкідливих звичок – відбувається так:

а) до одного року дитина тільки відчуває своїх батьків;

б) від року і далі дитина починає сприймати їх думками. Поступово дитина починає мислити образами – добро і зло, казкові чи мультиплікаційні герої, образи хороших або поганих істот і т.д.;

в) батьки – виключно хороший образ – добрі, лагідні, чуйні і найкращі та правильні в усьому.

На питання читачів відповідає російська служба «Радіо Ватикан»

ІНКВІЗИЦІЯ ТА СПИСОК ЗАБОРОНЕНИХ КНИГ

Питання: *Зараз багато пишуть про інквізицію, і виглядає, що вона не була таким вже жахливим трибуналом, а обвинувачені були в основному злочинцями. Чи правда це? І чи існував насправді список заборонених книг? Зрозуміло, жертв інквізиції менше, ніж, скажімо, нацизму або геноцидів, та все ж Церква нав'язувала свою віру і не було свободи думки. Якби я, скажімо, заявив у часи інквізиції, що я – атеїст, що би зі мною зробили?*

Відповідь: Зауваження, зроблене автором про інквізицію на початку листа, абсолютно справедливе: протягом історії феномен інквізиції був перебільшений з метою дискредитації Католицької Церкви до гігантських розмірів.

З приводу інквізиції слід сказати, що існувала інквізиція папська та інквізиція світська – наприклад, іспанська, яка була особливо суворою.

Середньовічна інквізиція мала справу з ересями, які не обмежувалися запереченням якихось догм всередині логіки свободи думки, а руйнували самі підвалини громадянського порядку.

Від середньовічної інквізиції відрізнялася Римська інквізиція, заснована в XVI столітті і яка проіснувала до 1965 року, тобто до закінчення Другого Ватиканського собору. Римська інквізиція займалася аналізом ортодоксальності віри.

Світські інквізиції були встановлені державами, діяли самі по собі і не бажали втручання Церкви в особі її представників. Такими були, наприклад, іспанська інквізиція та інквізиція Венеціанської Республіки.

Таким чином, коли ми говоримо про інквізицію, необхідно розрізнити між однією та іншою інквізицією і не узагальнювати ці явища.

Крім того, потрібно зауважити, що інквізиція не була органом Вчителства Церкви. Це був трибунал, що складався з людей, ніхто з яких не був непомильним. Тим не менш, Церква призначала в суд інквізиції людей високих моральних якостей і доктринально підготовлених. Багато хто з них вшановується у лику святих та мучеників. А за помилки, допущені деякими з членів інквізиції, папа Іван Павло II попросив вибачення від імені всієї Церкви (на відміну від деяких режимів, які, як правильно підмічено, породили у багато разів більше число жертв, ніж інквізиція).

Що стосується Індексу заборонених книг, то він також проіснував до Другого Ватиканського собору. До цього списку входили книги, які не повинні були опинитися в руках людей слабкої віри. Решті ж їх читати не заборонялося. За допомогою Індексу заборонених книг Церква хотіла надати важливе служіння вірним, схоже з турботою матері, яка говорить своїм дітям: не бери цю річ, бо вона отруйна і може тебе вбити.

Сьогодні Церква чинить інакше – хоча б тому, що засоби масової комунікації виходять далеко за межі світу книг. Тепер всім доступно все. І, звичайно, як і раніше, існує небезпека руйнування людських душ, і багато справді руйнується. Хоча сьогодні більше не існує Індексу, Церква, як і раніше, висловлюється з приводу деяких публікацій, які неприпустимо використовувати в якості підручників з богослов'я, оскільки в них містяться твердження, що суперечать вчителству Церкви.

За допомогою інквізиції Церква не нав'язувала свою віру, а захищала її, що зовсім не одне й те саме. Автор запитує, що би з ним зробили, якби він за часів інквізиції заявив про свій атеїзм. Швидше за все, не сталося б нічого. Досить згадати Боккаччо, який висміює Церкву в своєму «Декамероні». Боккаччо ніяк не постраждав від інквізиції, а Церква обмежилася лише внесенням його новел до Індексу заборонених книг.

За матеріалами «Католицького оглядача»

Мандрюючи Інтернетом

Мону Лізу знайшли... в монастирі

Археологічні розкопки на території стародавнього монастиря у Флоренції, можливо, призведуть до сенсаційного відкриття: учені виявили могилу, в якій, імовірно, могла бути похована натурниця Леонардо да Вінчі, яка позувала при створенні знаменитої «Джоконди». Як повідомляє «The Daily Mail», у склепі знайдено відразу два скелети. Вчені припускають, що вони жіночі та що один із них, можливо, належав Лізі Джерардіні.

Ліза Джерардіні – ім'я жінки, яка, ймовірно, надихнула великого Леонардо да Вінчі на створення безсмертного шедевра. Походила вона зі знатного, але небагатого роду і була дружиною флорентійського купця Франческо дель Джокондо – поціновувача мистецтва і покровителя художників. Скоріш за все, він і замовив Леонардо портрет своєї дружини.

Про те, що Леонардо написав саме Лізу дель Джокондо, розповів італійський живописець і архітектор XVI століття Джорджо Вазарі, автор «Життєписів найзнаменитіших живописців, скульпторів і зодчих». Ліза народила чоловікові шістьох дітей. Як вважають історики, свої дні вона закінчила в монастирі святої Урсули, куди переїхала слідом за своїми двома дочками, що стали черницями. Жінка померла 15 липня 1542 року у 63-річному віці.

Археологи почали розкопки на території монастиря ще минулого року. Крім знайдених двох скелетів, вони виявили іще п'ять. Вчені сподіваються ідентифікувати Лізу Джерардіні, порівнявши ДНК знайдених скелетів з ДНК двох її дітей, похованих в іншому місці.

«Тепер ми майже впевнені, що всі знайдені нами останки датуються XVI століттям. Ми знайшли в архівах факти, що це – крипти монахів-францисканців, а дочка Лізи Джерардіні була черницею саме цього ордену. Очевидно, що саме за це її матір, яку всі називають Моною Лізою, і дозволили поховати тут. Це була велика честь», – розповідає керівник італійського Національного комітету з культурної спадщини

професор Сільвано Вінчеті.

Із двох знайдених скелетів один зберігся досить добре, а от від другого залишилися лише фрагменти. Але найголовніше, що черепи знаходяться в досить хорошому стані, а це означає, що у вчених є всі шанси відновити по них обличчя людей.

«Якщо все піде так, як заплановано, і ми встановимо череп Джерардіні, то зможемо відновити її обличчя. Сучасні технології це дозволяють», – продовжує Вінчеті. За його словами, реконструкція за черепом дозволить порівняти отриману модель з обличчям жінки, зображеної на полотні да Вінчі. «Може статися, що ми вперше отримаємо відповідь, яка буде опиратися на складні і практично безпомилкові технології». Завдяки цьому нарешті стане точно відомо, чи позувала Ліза Джерардіні знаменитому художникові.

Щоправда, порівняти комп'ютерну модель з оригіналом у Луврі буде доволі непросто. Річ у тім, що французький музей відмовляється «позичити» «Мону Лізу» Італії. Так, у 2013 році Італія планувала 20-денну експозицію «Мони Лізи», але переконати Лувр надіслати картину для виставки їй не вдалося. Свою відмову французи мотивували тим, що транспортування «Джоконди» вкрай небезпечно й небажане.

За словами археологів, поруч зі знайденим захороненням, в монастирі може бути ще одне, але до нього вони планують дістатися через деякий час. До кінця листопада всі знахідки відвезуть до спеціальної лабораторії в Равенні, де проведуть аналіз цінних знахідок.

Богдан ЯРОВИЙ

Веселе кладовище

У невеликому селі такого змісту на над-Сапінта неподалік румунсько-українського кордону знаходиться «Веселе кладовище». Без перебільшення – тут знаходяться лише життерадісні надгробки, прикрашені яскравими ілюстраціями з життя покійних громадян. Мабуть, це – єдине кладовище у світі, де люди посміхаються, сміються, а інколи й відверто регочуть.

Принцип «про ребільшення – тут мертвих – або добре, або ніяк» тут не дотримується. Своєрідні комікси відоображають життя померлих зі всією правдивістю: навіть якщо небіжчик був пияцюрою і лобурем, а небіжка – невірною дружиною. Частенько картинку супроводжуються віршами фривольного змісту.

Сьогодні «Веселе кладовище» або «Чимитирул-весел» внесено до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, охороняється як пам'ятник культури і є справжнім магнітом для туристів із різних країн. Звичайно, люди, які ховають тут своїх рідних та друзів, турбують за ними, як і всі інші. Але життя в цих краях ніколи не було простим. Тому місцеві жителі втішають себе думкою, що по-

кійні закінчили свої земні муки і їхня подальша дорога буде щасливішою.

Засновник цвинтаря Йон Петраш похований тут же. Напевно, він був доброю людиною, бо на його пам'ятнику помістили напис: «Тут похований чоловік, який за все життя не заподіяв собі думкою, що по-

Вітаємо ювілярів!

У грудні святкують ювілеї:

- 20-річчя священства – о. Ігор Роїк (11.12)
- 20-річчя священства – о. Леонід Костко (17.12)
- 15-річчя священства – о. Степан Нанівський (05.12)
- 15-річчя священства – о. Григорій Пашко (28.12)
- 15-річчя священства – о. Богдан Кос (28.12)
- 5-річчя священства – о. Михайло Шкрібинець (16.12)

- 60-річчя уродин – о. Анатолій Мазурик (30.12)
- 50-річчя уродин – о. Роман Шафран (07.12)
- 45-річчя уродин – о. Іван Ференц (18.12)
- 45-річчя уродин – о. Ігор Кривейко (28.12)
- 40-річчя уродин – о. Василь Говера (11.12)
- 40-річчя уродин – о. Василь Вільчик (24.12)

Не говоріть мені про ценців, які ніколи не сміються.
Це смішно...

ОТЦІ-ПУСТЕЛЬНИКИ СМІЮТЬСЯ

«Усі дороги людини чисті в очах власних...» (Припов. 16, 2)

***

Один сучасний дипломований теолог прийшов до старця. Побачивши, що в того немає нічого, окрім Біблії, він подарував йому свій власний Біблійний коментар. Через рік він знову прийшов до старця і запитав:

- Отче, чи допомогла тобі моя книга краще розуміти Біблію?
- Навпаки, – відповідає старець, – мені не раз довелося звертатися до Біблії, аби зрозуміти твою книгу.

***

Один молодий чернець запитав у старця:

- Отче, чи повинен я тепер повністю відректися від світу?
- Не турбуйся, – відповів старець. – Якщо твоє життя справді буде християнським, світ негайно сам від тебе відречеться.

***

Один молодий чернець мив листя салату. До нього підійшов інший чернець і, бажаючи випробувати його, запитав:

- Чи можеш ти повторити, що говорив ігумен у сьогоднішній вранішній проповіді?
- Я не пам'ятаю, – признався молодий чернець.
- Для чого ж ти слухав проповідь, якщо ти вже її не пам'ятаєш?
- Подивися, брате: вода миє салат, але не залишається на його листі. Салат, проте, стає абсолютно чистим.

***

Молодий чернець перервав старця, що читав свою проповідь з папірусового сувоя:

- Отче, як ти хочеш, аби ми запам'ятали те, про що ти проповідуєш? Адже ти сам це читаєш, аби пригадати.

Свідоцтво про реєстрацію
КВ 4266

При передруку матеріалів посилання на газету «МЕТА» обов'язкове!

Над випуском працювали: Відгуки та пропозиції надсилати на адресу: головний редактор: площа св. Юра, 5, м. Львів, Україна, 79000, тел. (0322) 79-86-93; о. Іван ГАЛІМУРКА, літературний редактор Святослав СМУК, більше редактор і технічний редактор: Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ, e-mail: meta.ugcc@gmail.com meta_ugcc@ukr.net

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор. Рекламні оголошення приймаються вчитаними і відредагованими рекламодавцем. Матеріали не рецензуються і не повертаються. Редакція може не поділяти думку автора. Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок» Тираж: 6500 примірників, Замовл. №